

Eeklo - Sint-Jan

Juli - augustus 2024; maart 2026

L. MALFLIET & J. HOORNE

DL&H-Archeologienota

Colofon

Project
Eeklo Sint-Jan

Uitvoerder:
De Logi & Hoorne bv
Canadezenlaan 1A
9991 Adegem
BTW BE 0845.028.465 RPR Gent
www.dl-h.be

Auteurs:
Lisa Malfliet
Johan Hoorne

DL&H-Archeologienota
© 2026 – De Logi & Hoorne bv

Niets uit deze publicatie mag vermenigvuldigd worden, opgeslagen in geautomatiseerde gegevensbestanden en/of openbaar gemaakt worden onder enige vorm of wijze ook (digitaal, mechanisch, door fotokopie) zonder toestemming van De Logi & Hoorne bv

Inhoud

DEEL 1: VERSLAG VAN RESULTATEN	5
Abstract	5
Hoofdstuk 1: Bureauonderzoek	5
1. Beschrijvend gedeelte	5
1.1. Administratieve gegevens	5
1.2. Onderzoeksopdracht	7
1.2.1. Geplande werken en bodemingrepen	7
1.2.2. Criteria voor opmaak archeologienota	7
1.3. Doel en onderzoeksvragen	7
1.4. Onderzoeksstrategie en -methode	13
2. Assessmentrapport	13
2.1. Landschappelijke gegevens	13
2.1.1. Ruimtelijke situering	13
2.1.2. Geologische gegevens	13
2.1.3. Aardkunde	15
2.1.4. Topografie	15
2.1.5. Bodemgebruik	18
2.1.6. Synthese	18
2.2. Historische en archeologische gegevens	18
2.2.1. Historisch kader	18
2.2.2. Archeologische voorkennis	24
2.3. Datering en interpretatie van het onderzochte gebied	28
2.4. Verwachting ten aanzien van archeologisch erfgoed	28
2.5. Antwoorden op de onderzoeksvragen	29
3. Synthese	30
Hoofdstuk 2: Bibliografie	31
DEEL 2: PROGRAMMA VAN MAATREGELEN	33
Hoofdstuk 1: Afweging en maatregelen	33
1. Afweging van de noodzaak aan maatregelen	33
1.1. Volledigheid uitgevoerd vooronderzoek	33
1.2. Aan- of afwezigheid van een archeologische site	33
2. Bepaling van de maatregelen	33

DEEL 1: VERSLAG VAN RESULTATEN

Abstract

De huidige archeologienota is een herwerking van een archeologienota (ID: 30561), die kadert in de herwerking van de bouwplannen. Voorafgaand aan de ontwikkeling van een terrein aan de Burgemeester Lionel Pussemierstraat in Eeklo dient het archeologisch potentieel van deze gronden bepaald te worden. Hiertoe werd een bureauonderzoek uitgevoerd. Het plangebied bevindt zich op een landschappelijke interessante locatie voor bewoning in het verleden, op de noordelijke flank van een zandrug en bleef in gebruik als landbouwgrond tot 1971. De historische en archeologische voorkennis wijzen op de potentiële aanwezigheid van sporen en vondsten uit de steentijd tot de nieuwste tijd. Het terrein werd sindsdien echter sterk antropogeen verstoord door een uitgraving van lineaire structuren, en een algemene afgraving van het terrein, alsook de dichte bebossing die op heden aanwezig is. Aangezien de geplande werken slechts betrekking hebben op een beperkte oppervlakte (1880m²), en de bewaringskans van potentieel erfgoed in de bodem laag is, worden bijkomende archeologische vooronderzoeken op het terrein als niet nodig of nuttig geacht.

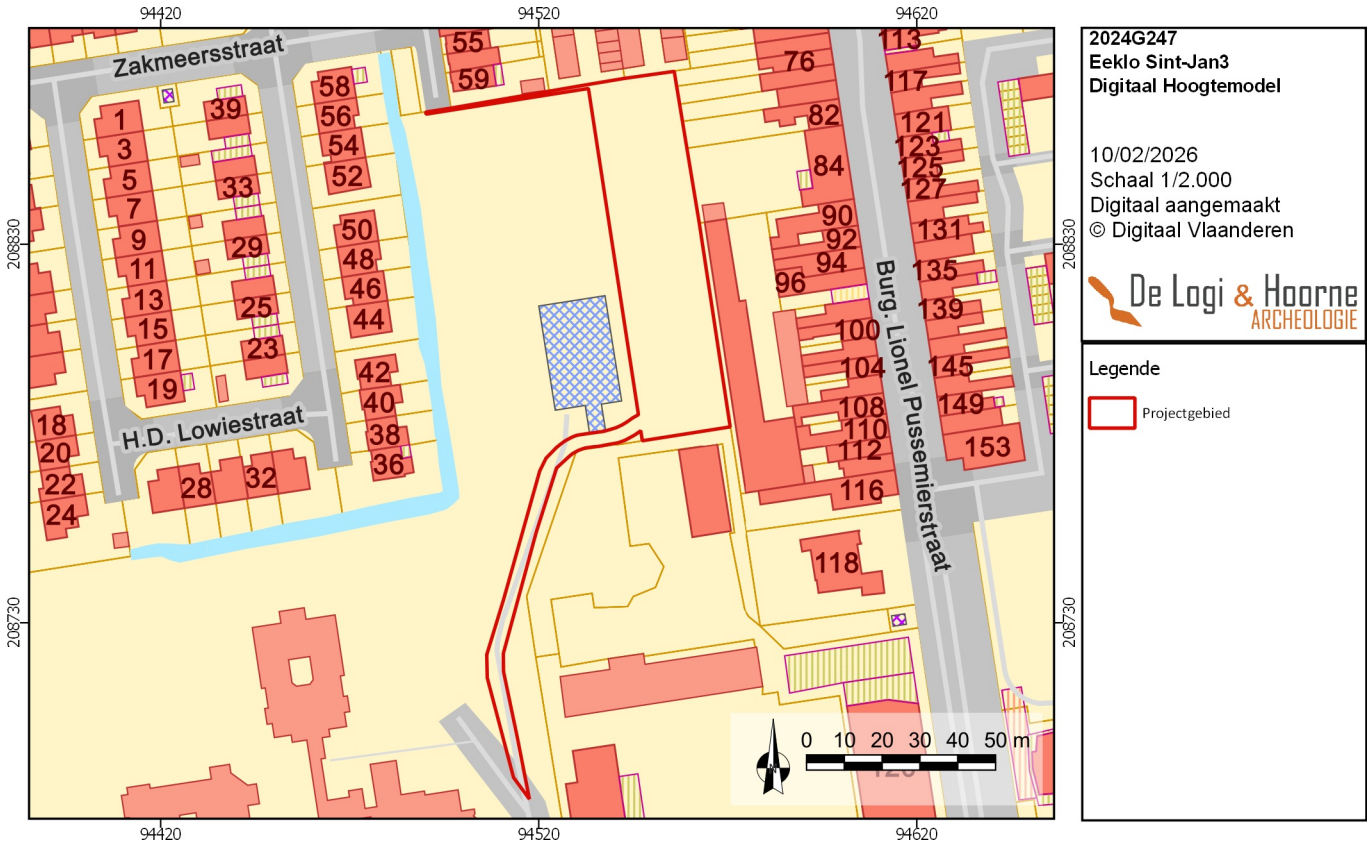
In het kader van deze omgevingsvergunning worden geen archeologische maatregelen opgelegd. Dit advies stelt noch de opdrachtgever, noch de aannemer, vrij van de in artikel 5.1.4. van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 bedoelde archeologische meldingsplicht.

HOOFDSTUK 1: BUREAUONDERZOEK

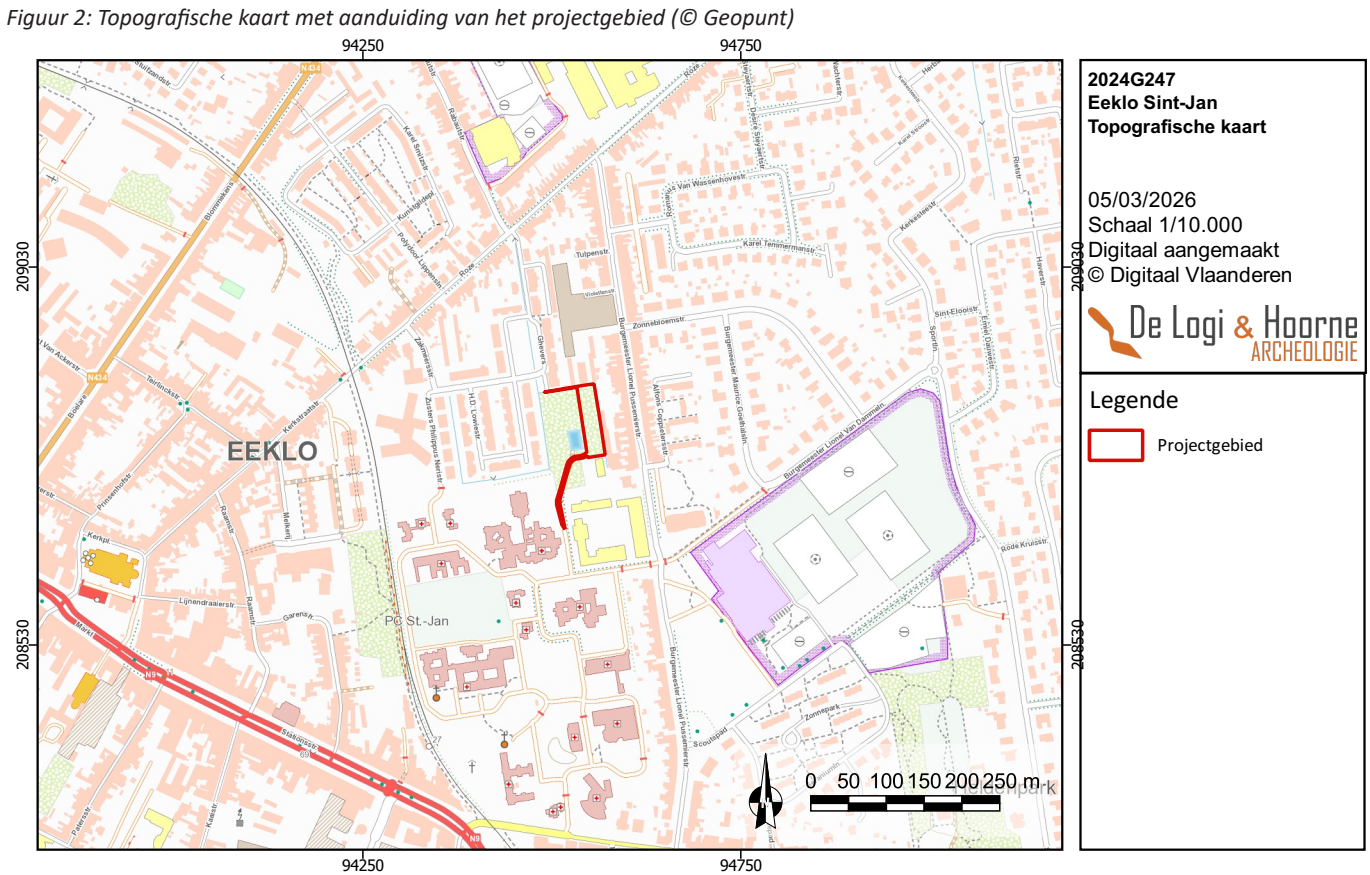
1. Beschrijvend gedeelte

1.1. Administratieve gegevens

Projectcode bureauonderzoek:	2024G247
Sitecode:	EEK-BUR-24
Nummer van het wettelijk depot:	Niet van toepassing
Erkende archeoloog:	De Logi & Hoorne bv OE/ERK/Archeoloog/2015/00052
Locatie projectgebied:	Eeklo, omsloten door Burgemeester Lionel Pussemierstraat, H.D. Lowiestraat en Ghevers.
Bounding box (Lambert72):	punt 1: min. X: 94532,92; max. Y: 208778,11 punt 2: max. X: 94570,89; min. Y: 208875,71
Kadaster:	Eeklo, Afdeling 1, Sectie D: 232K2 (partim)
Oppervlakte projectgebied:	2704m ²
Oppervlakte percelen:	13,3ha
Termijn bureauonderzoek:	24 juli t.e.m. 1 augustus 2024; 05 maart 2026
Betrokken actoren en specialisten:	Lisa Malfliet (erkend archeoloog, veldwerkleider); Johan Hoorne (redactie, zaakvoerder erkend archeoloog)
Wetenschappelijke advisering:	Niet van toepassing
Kadasterkaart:	Figuur 1
Topografische kaart:	Figuur: 2

Figuur 1: Kadasterkaart met aanduiding van het projectgebied (© Geopunt)

Figuur 2: Topografische kaart met aanduiding van het projectgebied (© Geopunt)

1.2. Onderzoeksopdracht

1.2.1. Geplande werken en bodemingrepen

De initiatiefnemer wenst een terrein van 2704m² aan de Burgemeester Lionel Pussemierstraat in Eeklo te ontwikkelen. Het betreft een deel van kadasterperceel 232K2 van afdeling 1, sectie D in Eeklo.

De geplande werken omvatten de bouw van een nieuw schoolgebouw op een terrein van het psychiatrisch ziekenhuis Sint-Jan. Momenteel is het terrein volledig bebost, maar komen er geen gebouwen of andere structuren voor binnen het plangebied.

Het nieuwe schoolgebouw wordt zo'n 775m² groot en krijgt één bouwlaag (gelijkvloers), waarboven in de toekomst eventueel kan worden verder gebouwd. De fundering komt tot zo'n 0,90m onder de nulpas (vorstrand tot 0,80m diepte). De vloerplaat zal tot maximum 0,35m diepte worden uitgegraven. Ten zuiden van het gebouw komt een speelplaatszone waaronder de nutspullen worden aangelegd. Het gaat om een septische put (3000l) en een regenwaterput (20000l), aangelegd tot maximaal 2,5m en 3,5m diepte respectievelijk. Ook ten noorden wordt een speelplaats aangelegd en tussen de gebouwdelen komen kleine tuinzones.

De bestaande rechthoekige vijver net ten westen van het plangebied, zal gebruikt worden als infiltratievoorziening. Langs de noordzijde van het projectgebied wordt een wadi van 52m² aangelegd binnen het plangebied. Daarnaast wordt langs de gracht ten noorden van het projectgebied een riolering aangelegd die aansluit op de riolering van de Ghevers. De bestaande brandweerweg die de rest van de rest van de terreinen verbindt met het nieuwe gebouw, wordt uitgebreid en aangelegd langsheen het zuiden en oosten van het geplande gebouw. De opbouw van de brandweg zal zo'n 0,50m dik zijn. De bestaande bomen ten noorden en zuiden van het geplande gebouw worden in de mate van het mogelijke behouden.

De aanleg van het nieuwe gebouw, de nutsvoorziening, de brandweg, de riolering, de omgevingsaanleg en het bijhorende werfverkeer vormen een bedreiging voor eventueel aanwezig bodemerfgoed op in totaal zo'n 1880m².

1.2.2. Criteria voor opmaak archeologienota

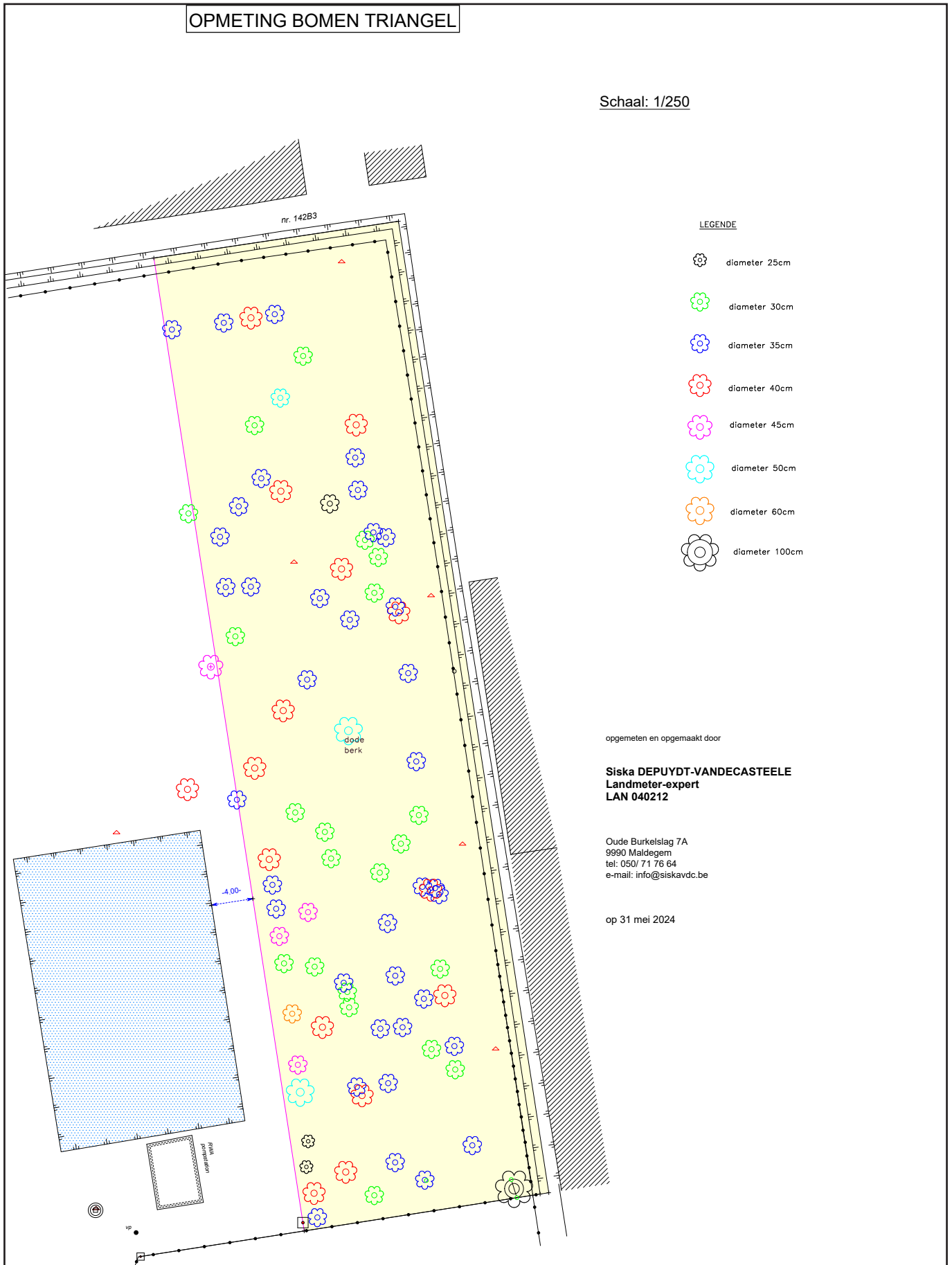
Voor de uitvoering van het geplande project dient de initiatiefnemer een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen aan te vragen. Volgens artikel 5.4.1. van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 en het stroomschema van Onroerend Erfgoed moet bij de vergunningsaanvraag een archeologienota waarvan akte is genomen gevoegd worden.

1.3. Doel en onderzoeksvragen

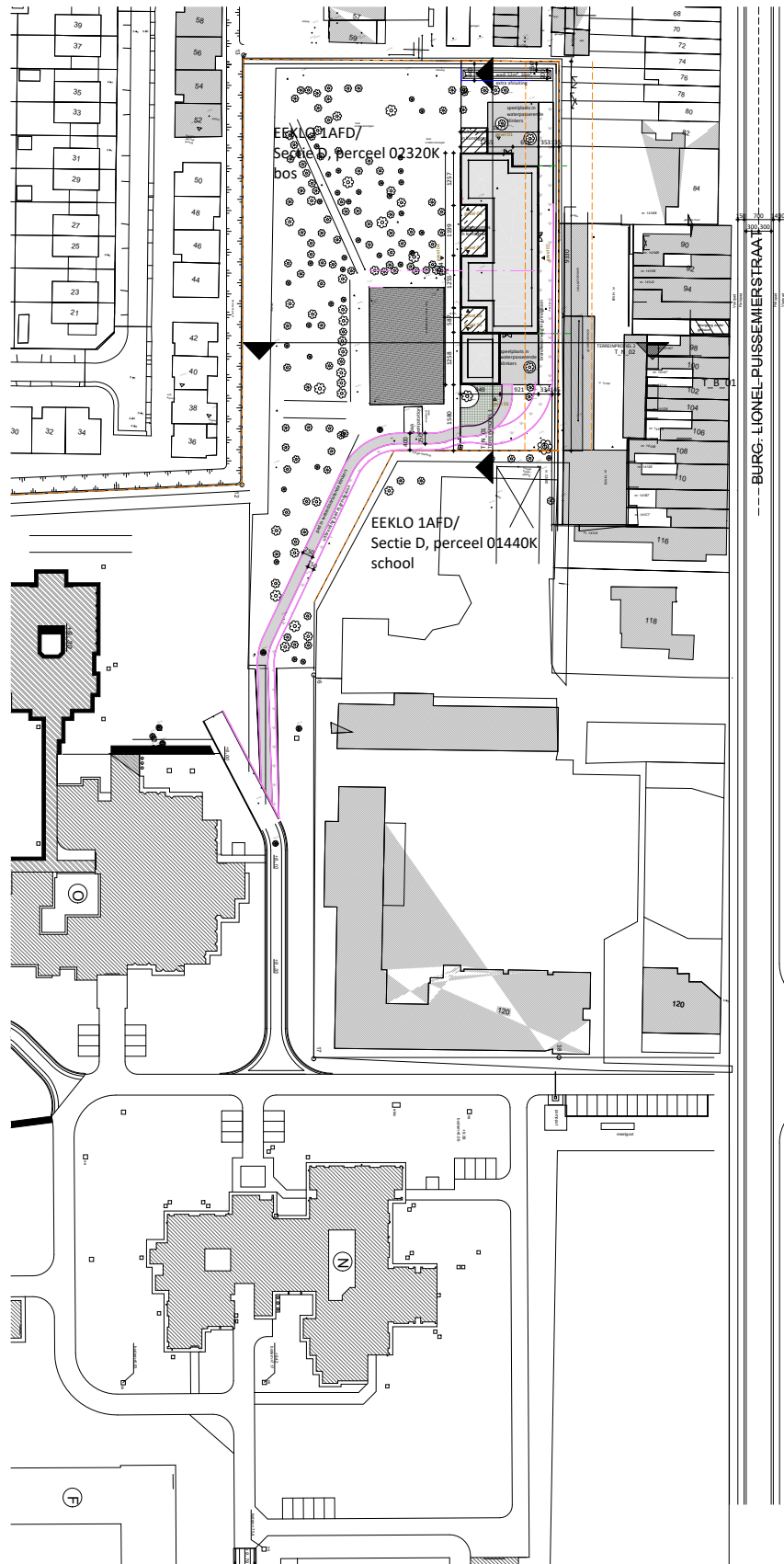
Dit bureauonderzoek heeft als doel het archeologisch potentieel te bepalen van het plangebied aan de Burgemeester Lionel Pussemierstraat in Eeklo. Uit deze studie van landschappelijk, archeologische en historische bronnen moet blijken of — in het kader van de geplande ingrepen — archeologische maatregelen nodig zijn om het bodemarchief veilig te stellen, en welke deze zijn. Een degelijke inschatting kan gebeuren na beantwoorden van de volgende onderzoeksvragen:

- Wat is de landschappelijke ligging van het plangebied en welke invloed heeft dit op het archeologisch potentieel van het terrein?
- Welke evolutie kende het landgebruik en welke invloed heeft dit gebruik op de bewaring van het potentieel aanwezige archeologisch erfgoed?
- Zijn er indicaties voor de aanwezigheid van één of meerdere archeologische sites? Wat is de aard, datering en bewaring? Bestaat hierover voldoende zekerheid?
- Wat is het archeologisch potentieel van het projectgebied?
- Wat is het wetenschappelijk kennispotentieel van een eventueel aanwezige archeologische site op lokaal, regionaal en op Vlaams niveau?
- Welke impact hebben de geplande werken op het archeologisch bodemarchief?

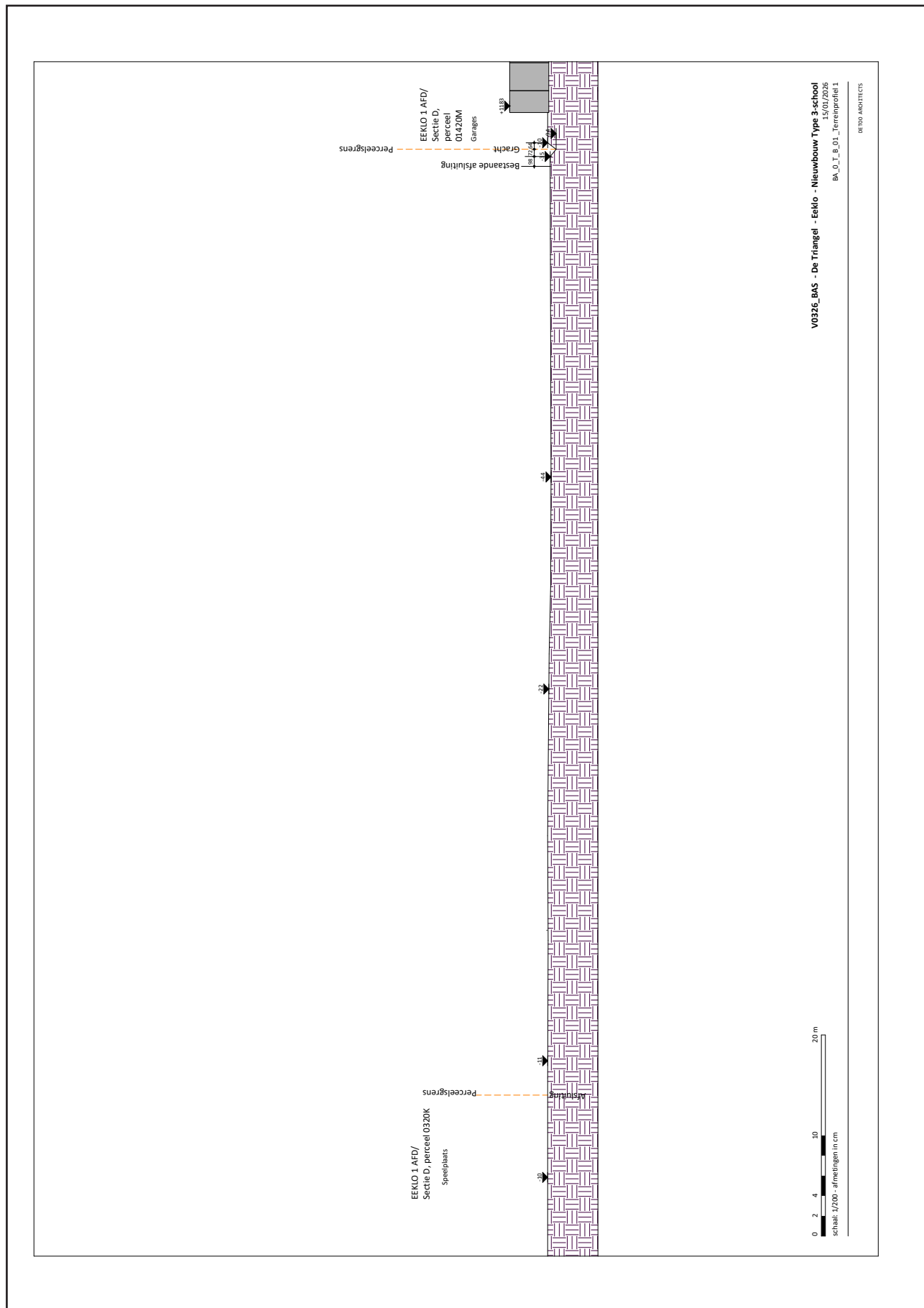
Indien het bureauonderzoek er niet in slaagt op al deze vragen een afdoende antwoord te formuleren moet nagegaan worden met welke methode — of combinatie van methodes — van vooronderzoek dit doel wel bereikt zal worden.

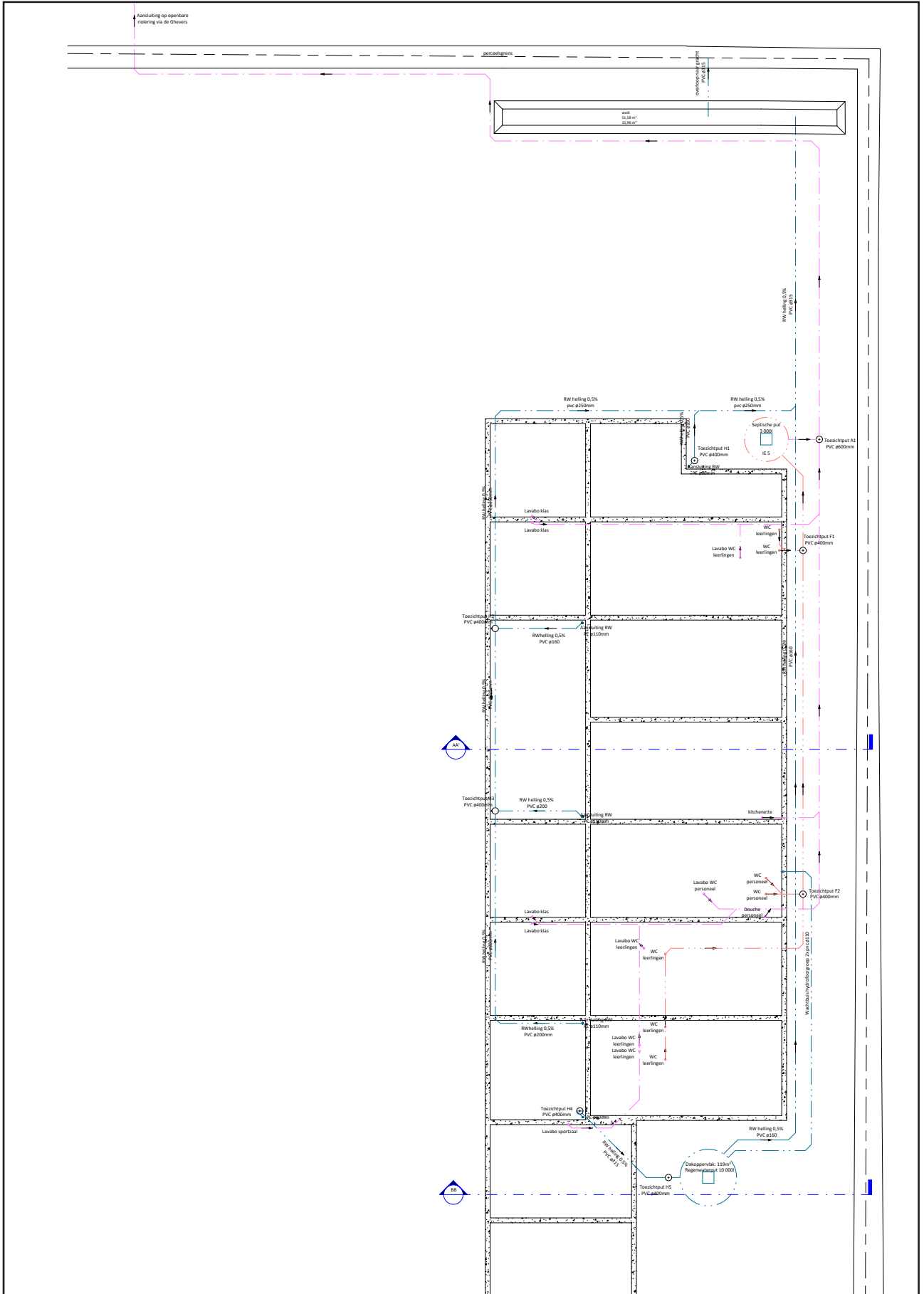
Figuur 3: Bestaande toestand

Figuur 4: Inplantingsplan nieuwe toestand

Figuur 5: Terreinprofiel

Figuur 6: Geplande toestand, rioleringsplan

1.4. Onderzoeksstrategie en -methode

Om het archeologisch potentieel van het plangebied te kunnen evalueren wordt een vooronderzoek uitgevoerd dat resulteert in een archeologienota. Het onderzoek vangt aan met een bureaustudie van geologisch, aardkundig, landschappelijk, historisch en archeologisch bronnenmateriaal. De gewonnen informatie beslaat de geomorfologie, landschapsgenese en bewoningsgeschiedenis van het plangebied en levert zo aanwijzingen op over de verwachte aard en bewaringstoestand van het archeologisch bodemarchief.

Gegevens over aardkunde en geologie zijn geraadpleegd via de webservices van DOV Vlaanderen en Geopunt. Standaard worden minstens de tertiair en quartair geologische kaart, de bodemkaart en het digitaal hoogtemodel geconsulteerd. Aanvullend wordt gebruik gemaakt van het boek 'Geologie van Vlaanderen' (BORREMANS 2015). Bestaande resultaten van landschappelijke boringen op en rond het terrein worden in het onderzoek geïncorporeerd. In het onderzoek bestaat bijzondere aandacht voor de mogelijke aanwezigheid van afgedekte bodems, podzolen en de bewaringskansen van archeologische restanten in de bodem van het plangebied. Het archeologisch en historische bronnenonderzoek vangt aan met de raadpleging van relevante gegevens op het Geoportaal Onroerend Erfgoed en de Centrale Archeologische Inventaris, en historische kaarten en orthofoto's op Geopunt. Dit kan aangevuld worden met informatie uit historische literatuur, toponymie en archeologische verslagen. Informatie over de aanwezigheid van kabel- en nutsvoorzieningen op het plangebied wordt via de KLIP-toepassing bij Informatie Vlaanderen opgevraagd. De afbakening van het plangebied en de beschrijving van de geplande ingrepen is gebaseerd op de informatie en plannen die door de initiatiefnemer ter beschikking werden gesteld. Alle digitale — en waar mogelijk ook analoge — onderzoeksdocumenten worden binnen een GIS-omgeving geïntegreerd, vergeleken en bestudeerd. Het archief van het onderzoek wordt bewaard bij De Logi & Hoorne bv. De verzamelde gegevens worden bovendien digitaal bewaard op minstens twee individuele dragers.

Uiteindelijk moet het archeologisch potentieel van het plangebied geëvalueerd en tegenover de geplande bodemingrepen geplaatst worden. Hieruit moet duidelijk blijken of de geplande ontwikkeling wetenschappelijk waardevol bodemarchief dreigt te beschadigen. Indien hierover onvoldoende zekerheid bestaat, moet afgewogen worden welke archeologische maatregelen wel voor uitsluitel kunnen zorgen.

2. Assessmentrapport

2.1. Landschappelijke gegevens

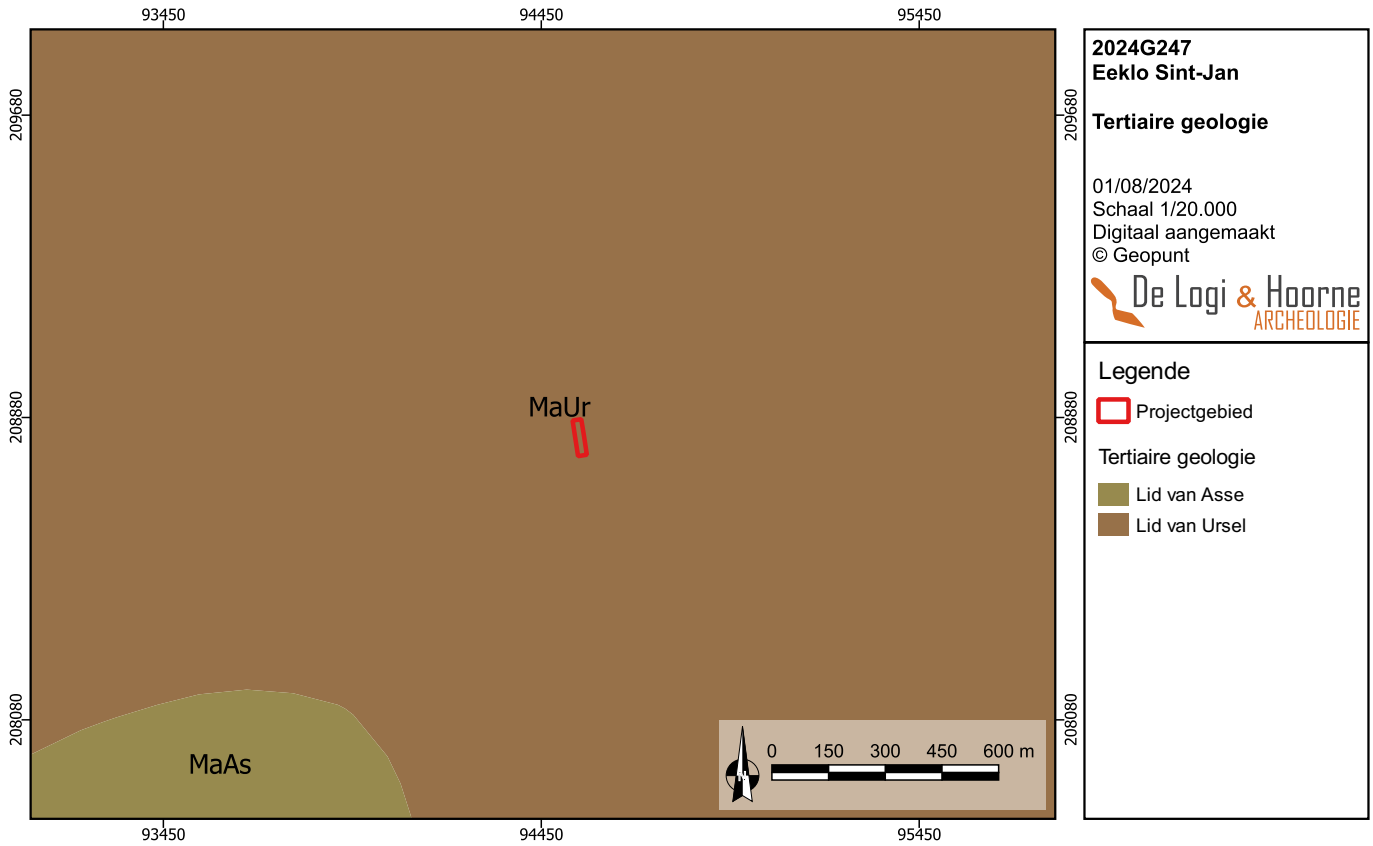
2.1.1. Ruimtelijke situering

Het projectgebied bevindt zich nabij het stadscentrum van Eeklo (Oost-Vlaanderen), op zo'n 650m ten oostnoordoosten van de markt en de kerk. Het betreft een terrein van 2239,3m² groot en heeft een langgerekte, rechthoekige vorm. Het betreft het kadastraal perceel 232K2 (partim) van afdeling 1, sectie D in Eeklo. Het projectgebied maakt deel uit van de gronden van het psychiatrisch ziekenhuis Sint-Jan en ligt ten westen van de Burgemeester Lionel Pussemierstraat, ten oosten van de H.D. Lowiestraat en ten zuiden van de Zakmeersstraat/Ghevers. Ten westen loopt een spoorweg.

Centraal op het plangebied komen geen waterlopen voor, maar langsheen de noordelijke en oostelijke rand van het perceel loopt een greppel. Net ten westen van het plangebied ligt tevens een antropogeen aangelegde, rechthoekige vijver.

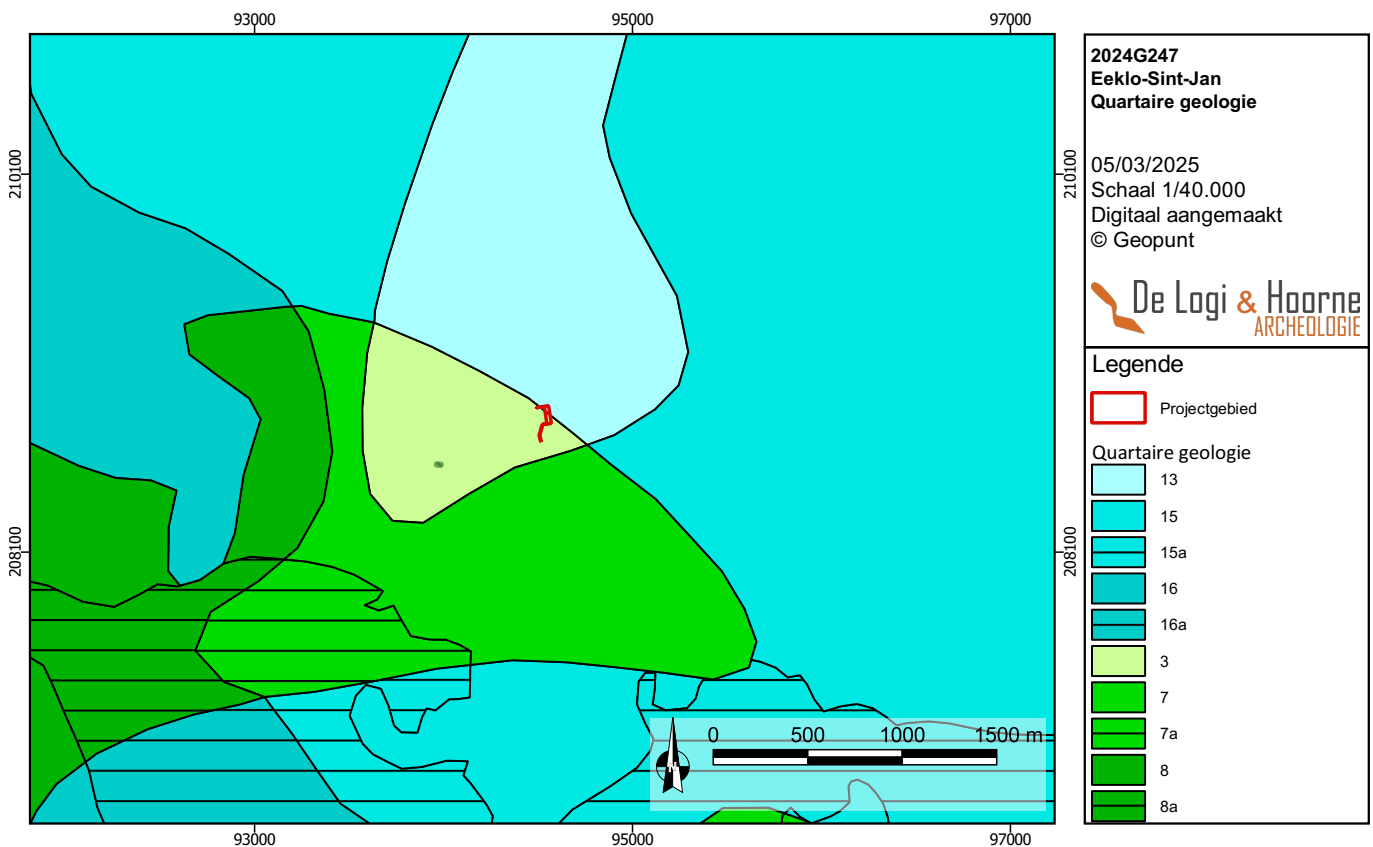
2.1.2. Geologische gegevens

Het onderzoeksgebied maakt deel uit van het Vlaamse Valleilandschap. Dit gebied situeert zich ten noorden van Gent tussen Maldegem en Stekene met zuidelijke uitlopers richting de Boven-Schelde, het Liedal, de Dendervallei en oostelijke uitlopers richting Rupel-Dijle-Demer tot nabij Werchter. De Vlaamse Vallei bestaat uit een complex van thalwegen die zich in verschillende fasen hebben ingesneden in het Paleogeen- en Neogeensubstraat en daarna opgevuld zijn geweest met jong-quartaire sedimenten. Deze Vlaamse Vallei vormt de kern van Zandig Vlaanderen, een zandige vlakte met een TAW waarde onder de +10m (BORREMANS 2015: 211-212).

Figuur 9: Tertiair geologische kaart met aanduiding van het projectgebied (© Geopunt)

Figuur 10: Quartair geologische kaart met aanduiding van het projectgebied (© Geopunt)

Door het microreliëf en hydrografisch patroon van de Vlaamse Vallei is het mogelijk om nog een verdere onderverdeling van het landschap te maken. Het onderzoeksgebied wordt hierdoor ingedeeld in het ruglandschap van Maldegem. Deze regio bestaat uit een oost-west strekkende dekzandruggencomplex. De ruggen hebben een hoogte van > +10m waarvan de hoogste ruggen zich langs de noordflank van de heuvelrug van Oedelem-Zomergem-Adegem bevinden en een peil van +18m bereiken. De ruggen vertonen een asymmetrische opbouw met een steile zuidflank en een zwakhellende noordflank. De dekzandrug wordt op twee plaatsen doorbroken, ter hoogte van Maldegem door de Ede en ten zuiden van Brugge door de Kerkebeek en het dallencomplex van Steenbrugge. Tussen Adegem en Eeklo wordt de dekzandrug opgesplitst in drie oost-west gerichte ruggen waartussen (semi) gesloten depressies voorkomen. De top van de dekzandrug vertoont ook een eigen microreliëf van ruggen en depressies (DE MOOR & HEYSE 1994).

Het projectgebied is gelegen binnen de Formatie van Maldegem. Deze formatie kenmerkt zich als een cyclische mariene sedimentatiereeks die bestaat uit een afwisselende sequentie van zanden en kleien. Deze formatie is aanwezig in de ondergrond van noord West- en Oost-Vlaanderen als een continu doorlopende WNW-OZO- georiënteerde strook aan het bovenzak van de Cenozoïsche formaties onder een dik quartair pakket dat werd afgezet ten gevolge van de opvulling van de Vlaamse Vallei (JACOBS 2015: 143). Binnen deze formatie maakt het projectgebied deel uit van het Lid van Ursel. Deze bestaat uit een homogene, grijsblauwe klei tot zware klei, die kalk- of fossielarm is en verder weinig tot geen diagnostische macroscopische kenmerken bezit. Dit lid dagzoomt in het zuidelijke gebied van het heuvelgebied van Oedelem – Zomergem – Adegem. De dikte van het lid van Ursel varieert tussen 3m en 5m (JACOBS 2015: 145).

Op de quartair geologische kaart staat het projectgebied gekarteerd als een type 3. Dit type omvat Fluviaatiele afzettingen van het Weichseliaan die eventueel zijn afgedekt door eolische afzettingen (zand tot silt) uit het Weichseliaan tot Vroeg-Holoceen en/of hellingsafzettingen van het Quartair.

2.1.3. Aardkunde

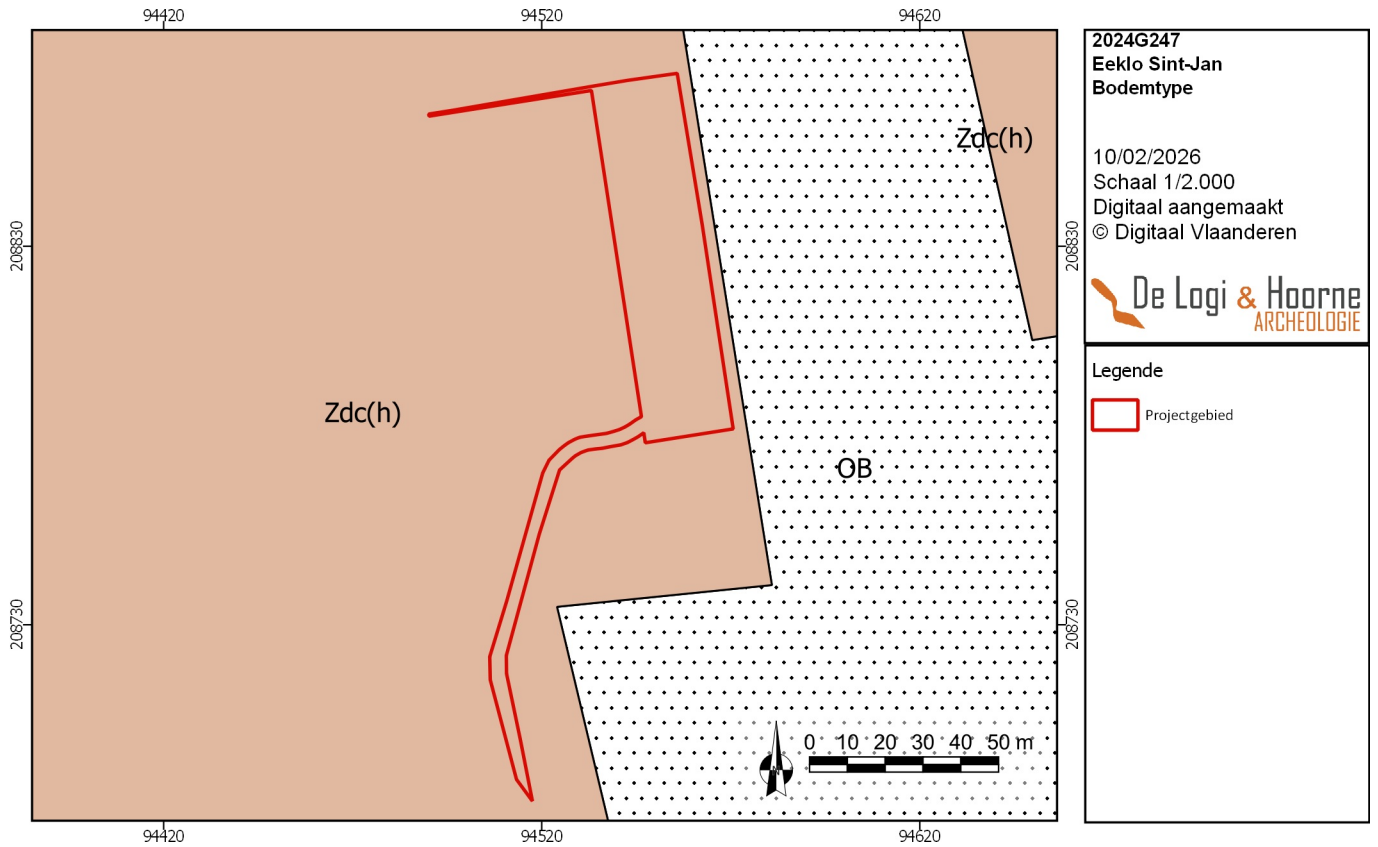
Op de Vlaamse bodemkaart is de bodem van het plangebied volledig gekarteerd als het bodemtype Zdc(h). Het is een matig natte zandbodem met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B-horizont. Deze soort bodems worden gekenmerkt door een grijsbruine humusrijke tophorizont, een bruinere overgangshorizont en een sterk gevlekte textuur B-horizont met bleekbruine instulpingen en soms harde ijzerconcreties. Deze bodems vertonen een goede waterhuishouding in de zomer maar zijn vaak te nat in de winter (VAN RANST & SYS 2000: 134).

Rondom deze bodemkartering komen aanduidingen voor van antropogeen aangepaste gronden (OB) in dit geval door de aanwezige bebouwing. Ook op de kaart van de Traditionele Landschappen in Vlaanderen (ANTROP 2002) maakt het plangebied deel uit van het een stedelijke agglomeratie, in dit geval van de stad Eeklo.

2.1.4. Topografie

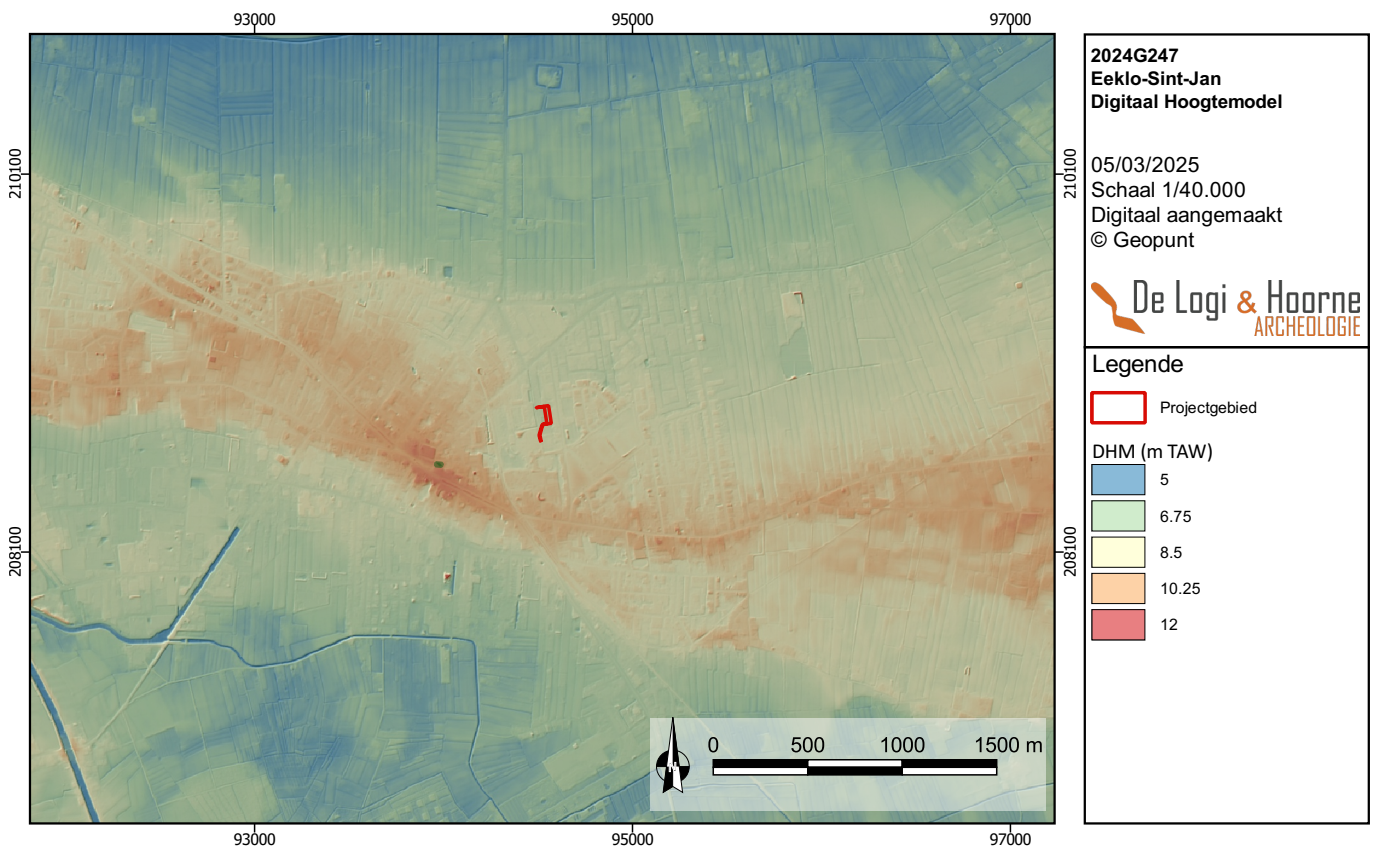
Het projectgebied is gelegen op de zacht hellende noordelijke flank van de aanwezige dekzandrug. De hoogste zones van de zandrug liggen op zo'n 10,5-10,8m TAW en bevinden zich zo'n 600m ten zuidwesten, ter hoogte van het stadscentrum van Eeklo. Verder noordwaarts liggen nattere, lager gelegen gronden en daalt het niveau tot zo'n 6,7m TAW op 1km ten noorden en tot 5,4m TAW op 2km ten noorden.

De topografie van het projectgebied zelf varieert tussen 8,00 en 8,70m TAW met de hoogste waarden in het zuiden van het terrein en de laagste in het noorden. Deze hoogtewaarden lijken echter antropogeen beïnvloed. Er is een NO-ZW georiënteerde lineaire structuur zichtbaar die overeenkomt met een structuur zichtbaar op een luchtfoto uit 1989 (zie ook 2.2.1. Historisch kader). Aan de noordelijke en oostelijke grens zijn ook parallelle lager gelegen stroken zichtbaar, vermoedelijk rijsporen op beheerstroken. Daarbij licht het terrein zo'n 0,50m lager dan de direct aangrenzende terreinen rondom, wat een mogelijke afgraving weerspiegelt.

Figuur 11: Bodemtypekaart met aanduiding van het projectgebied (© Geopunt)

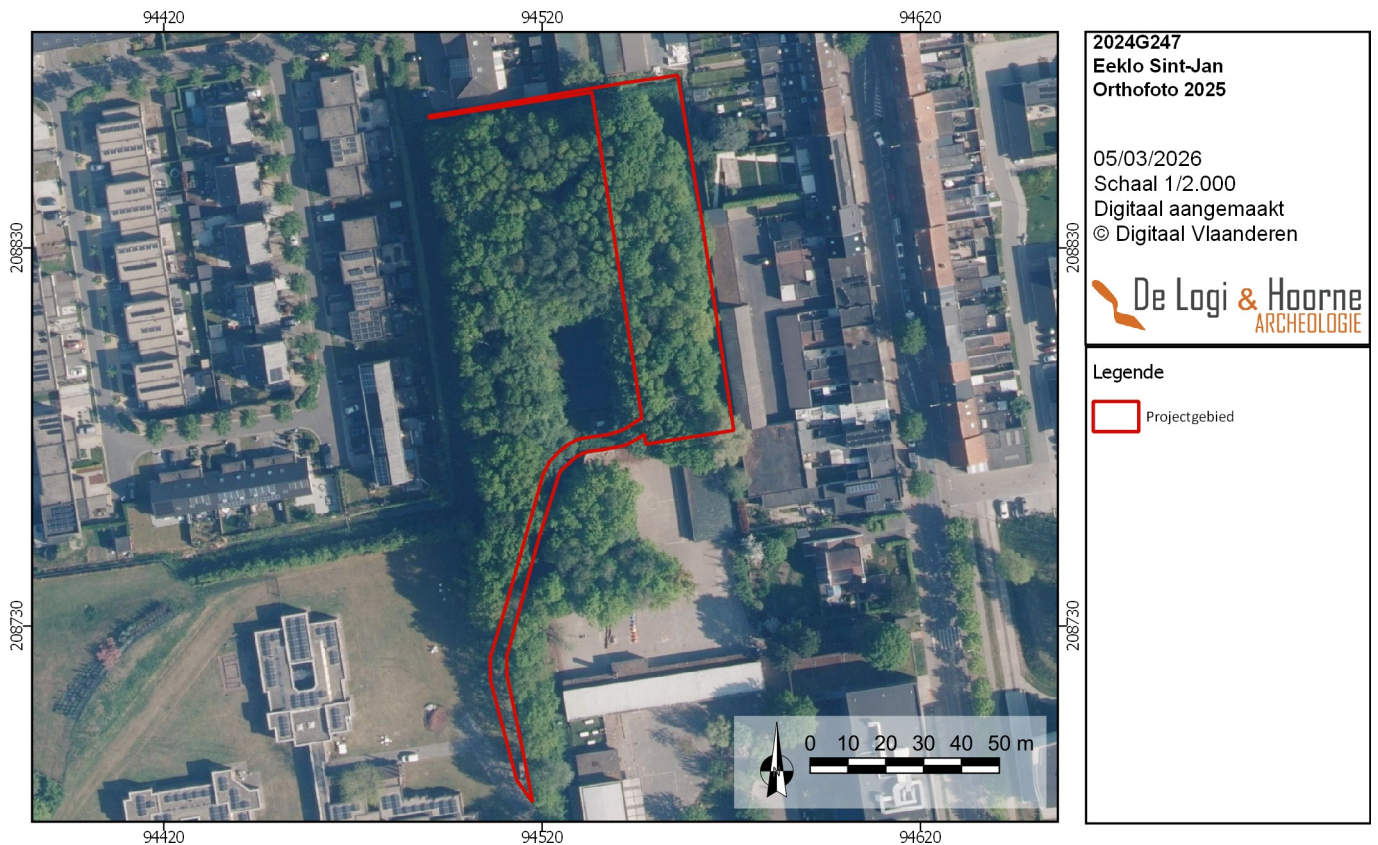
Figuur 12: Digitaal hoogtemodel van de ruimere omgeving met aanduiding van het projectgebied (© Geopunt)

Figuur 13: Digitaal hoogtemodel van het projectgebied (© Geopunt)

Figuur 14: Het recente landgebruik op een orthofoto uit 2025 (© Geopunt)

2.1.5. Bodemgebruik

Het plangebied bevindt zich op het domein van het psychiatrisch ziekenhuis Sint-Jan en is momenteel onbebouwd. Het terrein is echter volledig bebost en wordt in het oosten en noorden afgesloten door een omgrachte perceelsgrens.

2.1.6. Synthese

Het plangebied bevindt zich ten oosten van de van archeologische zone van de historische stadskern van Eeklo. Het ligt tevens op de noordelijke flank van een dekzandrug, een interessante ligging voor bewoning in het verleden. Het terrein heeft echter een matig natte zandbodem, wat het archeologisch potentieel verlaagd. De topografie lijkt daarbij ook reeds antropogeen verstoord te zijn in het recente verleden en het volledige terrein is bebost. De bewaringskans van potentieel erfgoed in de bodem is hierdoor eveneens verlaagd.

2.2. Historische en archeologische gegevens

2.2.1. Historisch kader

Het plangebied bevindt zich net ten oosten van het centrum van de stad Eeklo. De plaatsnaam Eeklo wordt voor het eerst vermeld als *Eclo* in een 17de-eeuwse kopie van een tekst uit 1220. In 1258 is sprake van *West Eclo*, wellicht in tegenstelling tot het nabij gelegen Oosteeklo. De naam Eeklo bestaat uit *EEK* — of eik — en *LO*, en zou zoveel betekenen als eikenbos op een hoge zandgrond. De plaatsnaam heeft een Oudnederlandse vorm, wat inhoudt dat het toponiem tot de 7de eeuw opklimt (DEBRABANDERE *et al.* 2010: 72). Eeklo verkreeg in 1240 van gravin Johanna van Constantinopel een stadskeure. Het grondgebied van de stad was op dat moment echter nog nauwelijks bewoond. Archeologische vondsten in Balgerhoeke en Adegem tonen echter aan dat het ruime gebied in de Romeinse tijd bewoond was, maar over de vroegste ontwikkeling van de stad zelf is weinig gekend.

De stad Eeklo ontstond op een top van de zandrug tussen Maldegem en Stekene, waarover waarschijnlijk een Romeinse weg — de Antwerpse Heirweg — liep. Al in de 11de eeuw en wellicht zelfs vroeger, kwam er op de heerweg druk verkeer tot stand. Door de centrale ligging tussen Brugge en Gent, kon de stad zich dankzij de goede handelscontacten ontplooiën binnen de lakennijverheid (DE POTTER & BROECKAERT 1973). Ten noorden en ten zuiden van deze zandrug lagen moerassen: de Noordmoer of Aardenburgse Moer die begrensd werd door de Moerstraat, en de Zuidmoer of Wilde Moer — waar nu het Leen ligt — die begrensd werd door de Zuidmoerstraat. De wijken Raverschoot en Aalschoot worden al vroeger — respectievelijk in 1127 en 1140 — vermeld dan Eeklo. In Raverschoot werd door de Graaf van Vlaanderen een burcht gebouwd, waarrond de bewoning zich oorspronkelijk concentreerde. In 1127 werd de burcht vernield, waarna de bewoning zich in oostelijke richting, naar het huidige stadscentrum verlegde. In het midden van de 13de eeuw was Eeklo gekend als de *parrochia Sancti Vincentii of Eclo Sanctae Crucis*. In deze periode kreeg de stedelijke structuur van Eeklo vorm. De stadskern werd gevormd door de Markt, oorspronkelijk bestaande uit het kerkplein met kerk en het schepenhuis, in het stratennet gevat tussen de Zuidmoerstraat in het zuiden, de Cocquytstraat in het westen en de Patersstraat in het oosten. Later breidde Eeklo zich in het westen uit tot aan de Zandvleuge en de Brugse straat, in het noorden tot het einde van de Boelare, de Kerkstraat en de Krommewaalstraat en in het oosten tot aan de Hospitaalstraat. Vooral ten noorden van de stadskern was het grondgebied zeer uitgestrekt. Het noordelijke territorium bestond bijna uitsluitend uit grafelijke moergronden en woestenijen (DE VOS 1971: 6-88). Ook de Gentse abdijen van Sint-Pieter en Sint-Baafs speelden bij de economische ontwikkeling van de stad een belangrijke rol. Net ten noordwesten van de stadskern werden verschillende pachthoeven opgericht. Het Sint-Jansgoed en het Goed ter Moere, ten noordwesten van de stadskern zijn hiervan enkele getuigen (LAMPAERT 1967-1973; RYSERHOVE 1971).

Door de gunstige ligging langs de handelsweg Brugge-Antwerpen, en de verbinding met Gent via het rond 1450 gegraven Leiken, kon Eeklo zich als handelsstadje ontwikkelen. De lakennijverheid was een belangrijke bron van inkomsten aangezien Eeklo binnen het graafschap Vlaanderen deel uitmaakte van het Brugse Vrije. De grauwezusters van Sint-Omer stichtten rond 1450 het Onze-Lieve-Vrouweklooster Ten Doorn, waarvan de ommuring staat afgebeeld op de kaart van het Brugse Vrije door Pieter Pourbus uit 1562 (zie *infra*) (DE POTTER & BROECKAERT 1973; LAMPAERT 1967-1973; RYSERHOVE 1971: 310-395; DE SCHRIJVER 1993; TONDAT 1993: 174-179; PILLE 2003: 57-68; VAN HOECKE 1995-1998).

Tijdens de godsdienstoorlog, in 1678, werd het klooster echter vernield door de calvinisten. Eeklo, dat een broeinest van protestanten was, situeerde zich in de frontlinie van het conflict met als gevolg dat vele gebouwen in het historische centrum vernield werden. Tussen 1664 en 1685 stichtten de minderbroeders uit Brugge een nieuw klooster op de gronden van het vernielde klooster.

Hoewel de naam Eeklo als aanduiding van de stad nog maar 750 jaar oud is, heeft het woord een Oudnederlandse vorm, wat betekent dat het toponiem tot de vroege middeleeuwen (7de eeuw) opklimt. De naam van de stad Eeklo is samengesteld uit eke-lo. Eke verwijst naar eik, terwijl het tweede deel afkomstig is van het Germaanse woord *lauha*, wat bos of open plek in het bos betekent. Een lo wordt gekenmerkt door een bosje met verspreide begroeiing van struiken waartussen het vee kon grazen. Het woord bos moet in die periode dan ook eerder gezien worden als een laag, wild struikgewas met bomen (DE VOS *et al.* 1994: 13). Hierdoor kan Eeklo geïnterpreteerd worden als 'een eikenbos op hoge zandgrond' (DEBRABANDERE *et al.* 2010: 72).

Het projectgebied bevindt zich tevens op het terrein van het psychiatrisch ziekenhuis Sint-Jan. Het huidige hoofdgebouw werd opgetrokken in 1905. In de decennia sindsdien groeide het ziekenhuis uit tot het huidige regionaal algemeen psychiatrisch ziekenhuis gericht op verscheidene doelgroepen (GROEP PHILIPPUS NERI GEESTELIJKE GEZONDHEIDSZORG MEETJESLAND 2021).

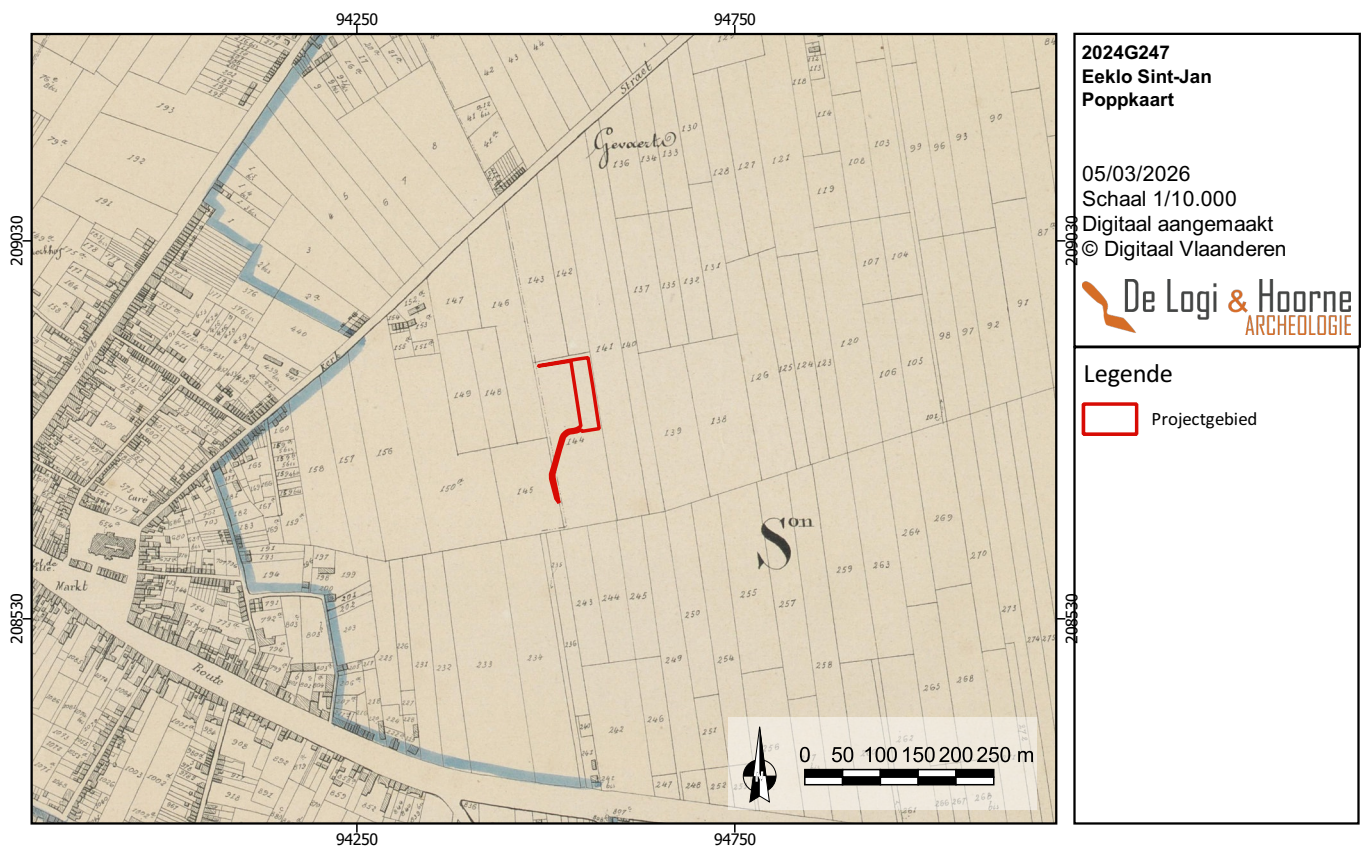
Het plangebied valt te herkennen op verschillende historische kaarten. De Ferrariskaart uit 1777 toont aan dat de gebieden rondom de stadskern van Eeklo in de late 18de eeuw hoofdzakelijk bestonden uit landbouwgronden en bosrijke percelen. Binnen het plangebied komen op deze kaart geen gebouwen voor en het terrein is in gebruik als akkerland. Het terrein ligt binnen een NNW-ZZO georiënteerd langwerpig perceel. De Atlas der Buurtwegen uit 1840, de Popkaart uit 1842-1879 en de topografische kaart van Vandermaelen uit 1846-1854 bieden dezelfde informatie. Het terrein lag in het midden van de 19de eeuw eveneens nog in een rurale omgeving en was in gebruik als landbouwgrond.

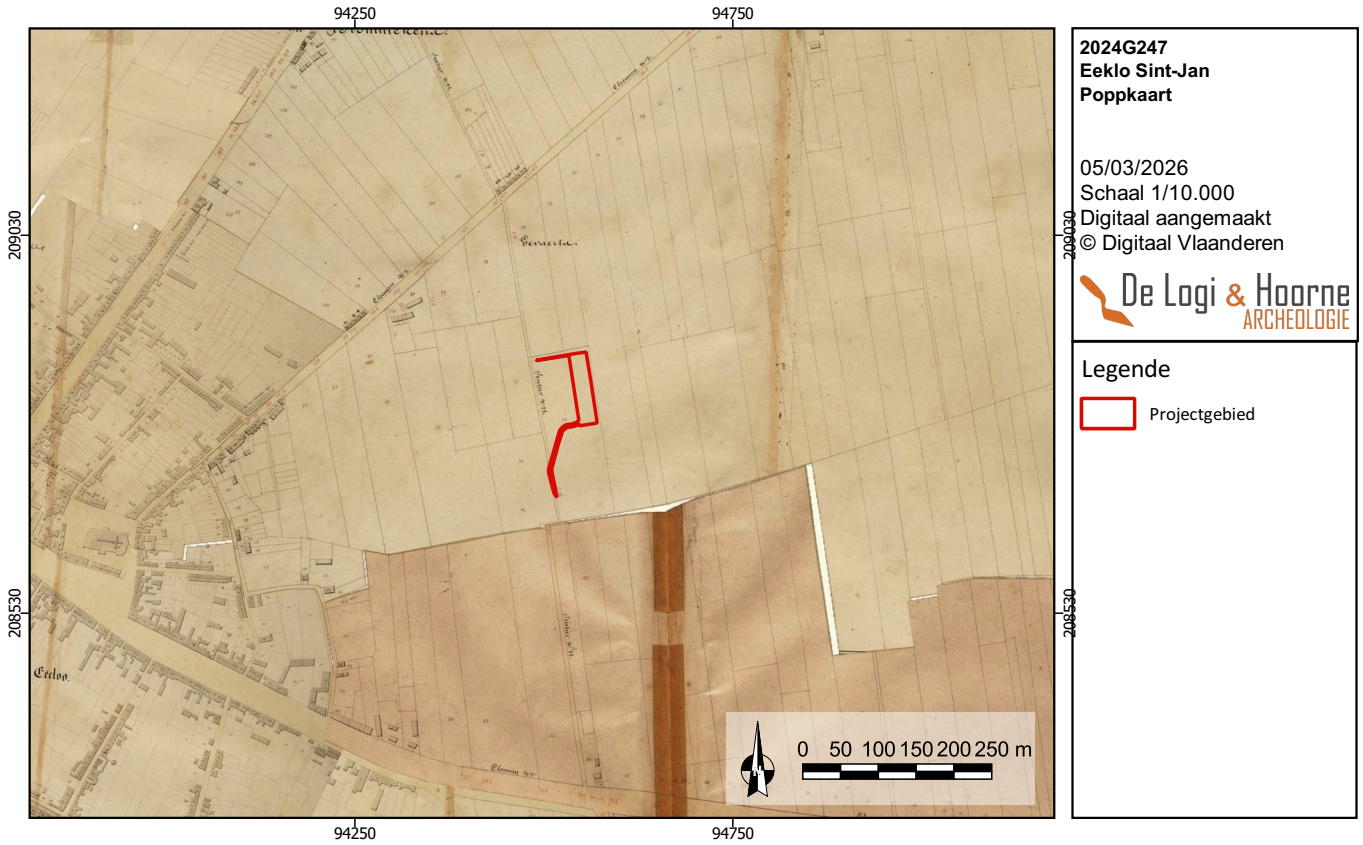
Het projectgebied werd doorheen de jaren op enkele luchtfoto's en orthofoto's vastgelegd. De oudste beschikbare orthofoto is een opname uit de zomer van 1971 waarop binnen het projectgebied geen bebouwing of bebossing voorkomt. Het terrein is in gebruik als akker- en/of weiland. Op een orthofoto uit 1989 is een duidelijke antropogene invloed zichtbaar. Er werden lineaire structuren aangelegd, mogelijk wegen, die ook op het digitaal hoogtemodel te herkennen vallen. Vanaf het jaar 2000 zijn op een meer regelmatige basis luchtfoto's genomen boven het gebied. De hogere resolutie van deze beelden laat toe meer detail te onderscheiden. Een orthofoto uit 2002 toont dat tegen dan de bestaande bomen werden aangelegd. De lineaire structuren, alsook de rechthoekige vijver ten westen van het plangebied zijn eveneens zichtbaar. Recentere orthofoto's tonen aan dat er sindsdien slechts weinig meer veranderde in het landgebruik. Het plangebied bleef onbebouwd en bebost, met een vermoedelijke beheersweg langsheen de oostelijke en noordelijke perceelgrenzen.

Figuur 15: Ferrariskaart uit 1777 met aanduiding van het plangebied (© Geopunt)

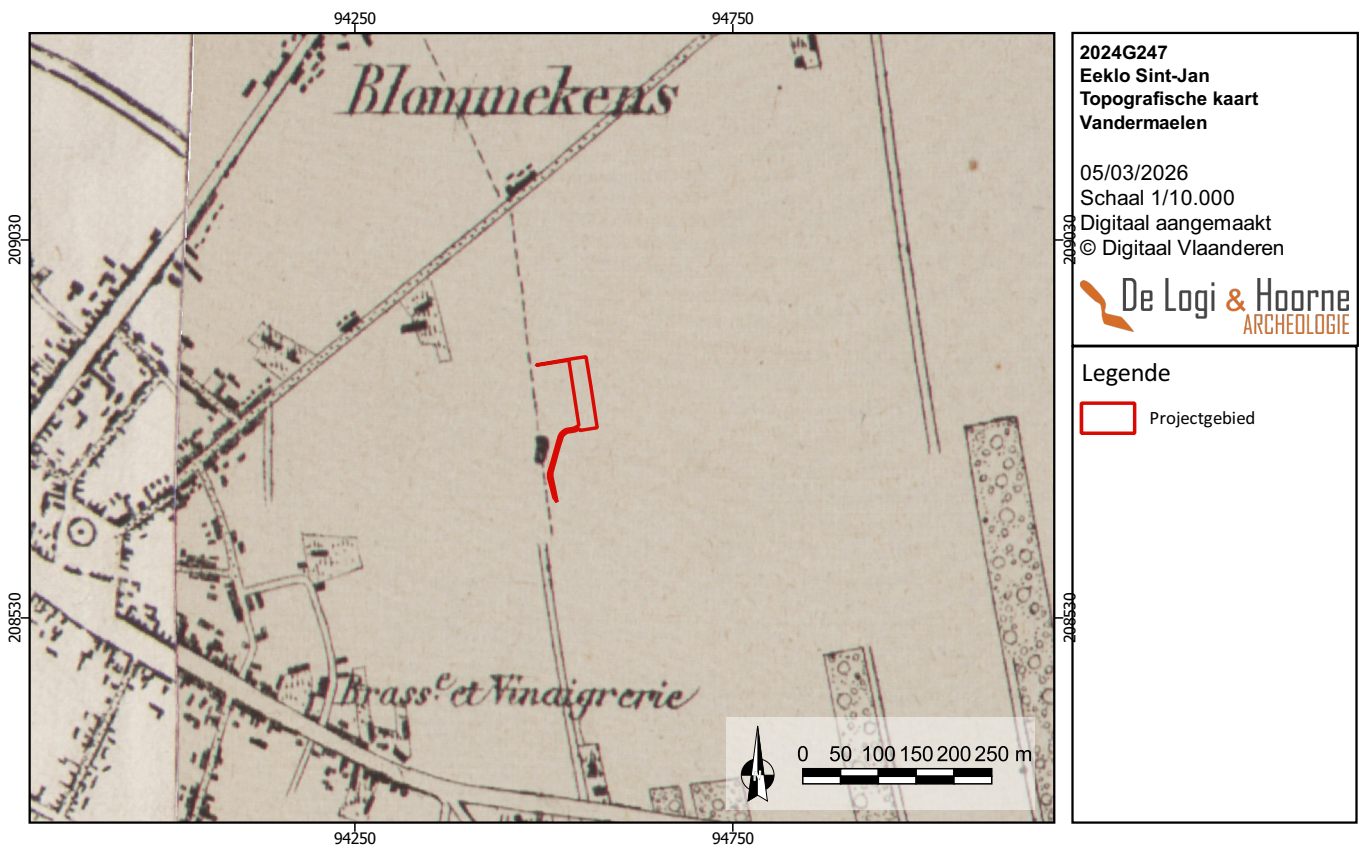
Figuur 16: Atlas der Buurtwegen uit 1840 met aanduiding van het plangebied (© Geopunt)

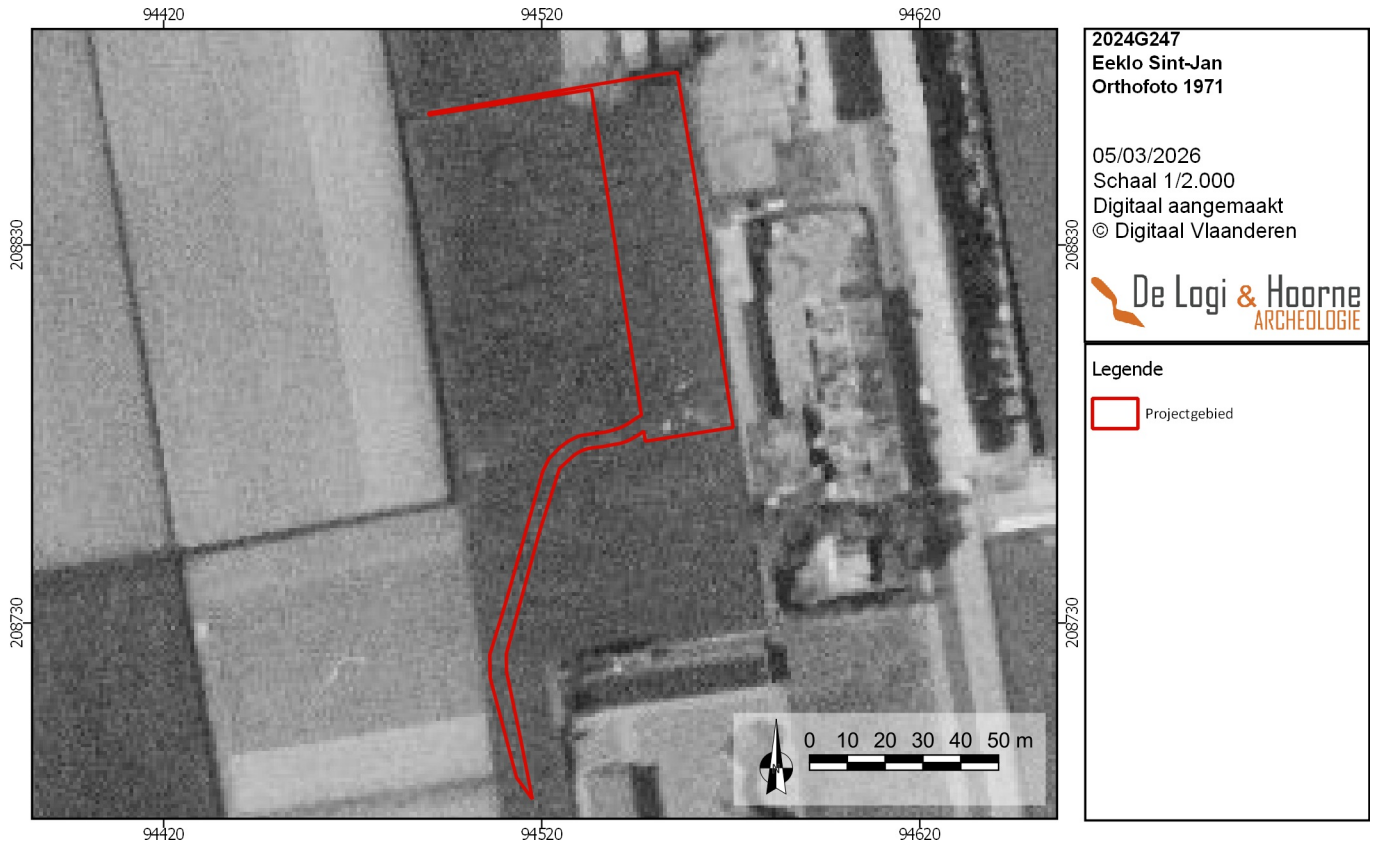

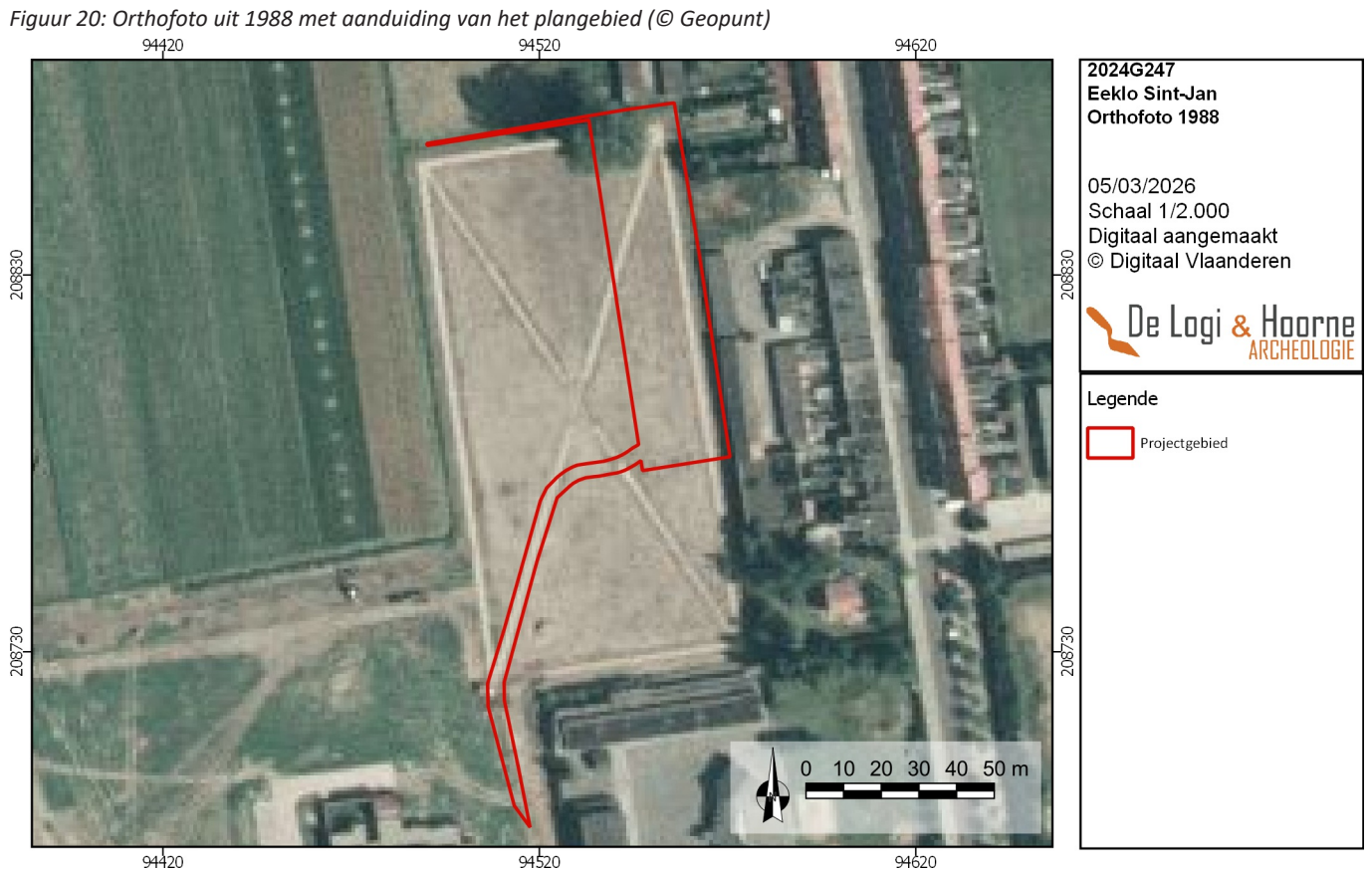
Figuur 17: Poppkaart uit 1842-1879 met aanduiding van het plangebied (© Geopunt)

Figuur 18: Topografische kaart van Vandermaelen uit 1846-1854 met aanduiding van het projectgebied (© Geopunt)

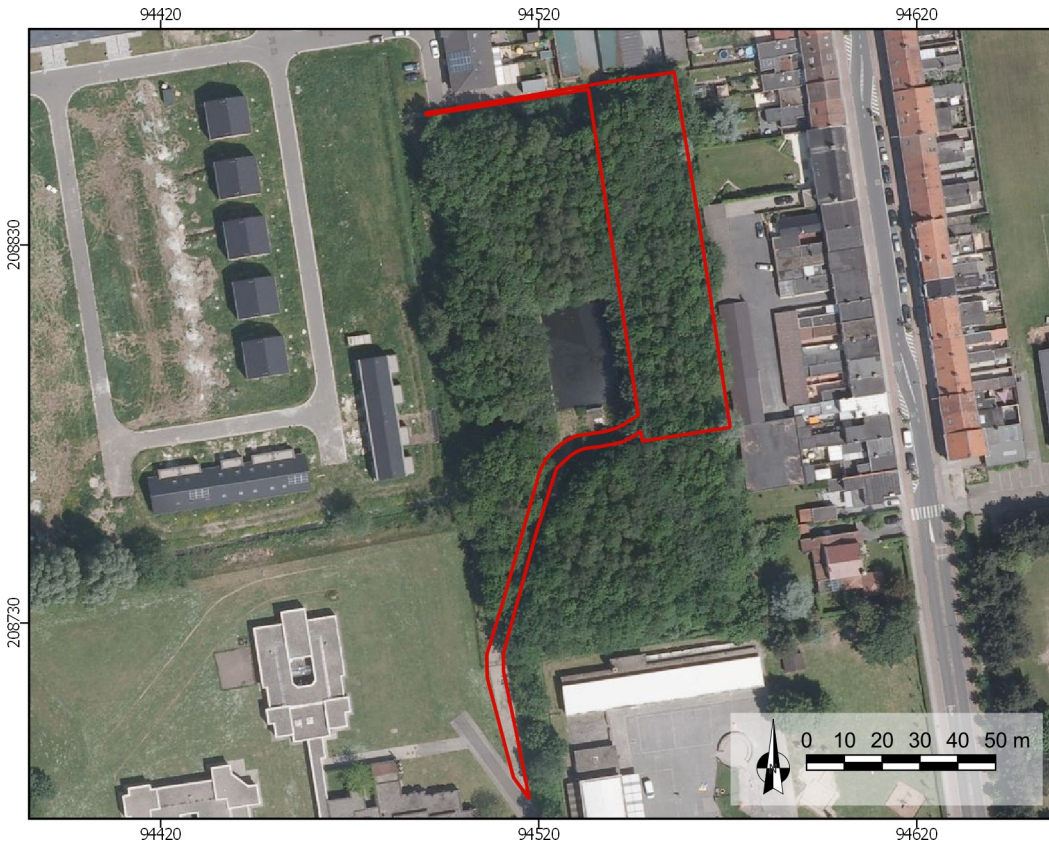

Figuur 19: Orthofoto uit 1971 met aanduiding van het plangebied (© Geopunt)

Figuur 20: Orthofoto uit 1988 met aanduiding van het plangebied (© Geopunt)

2024G247
Eeklo Sint-Jan
Orthofoto 2012

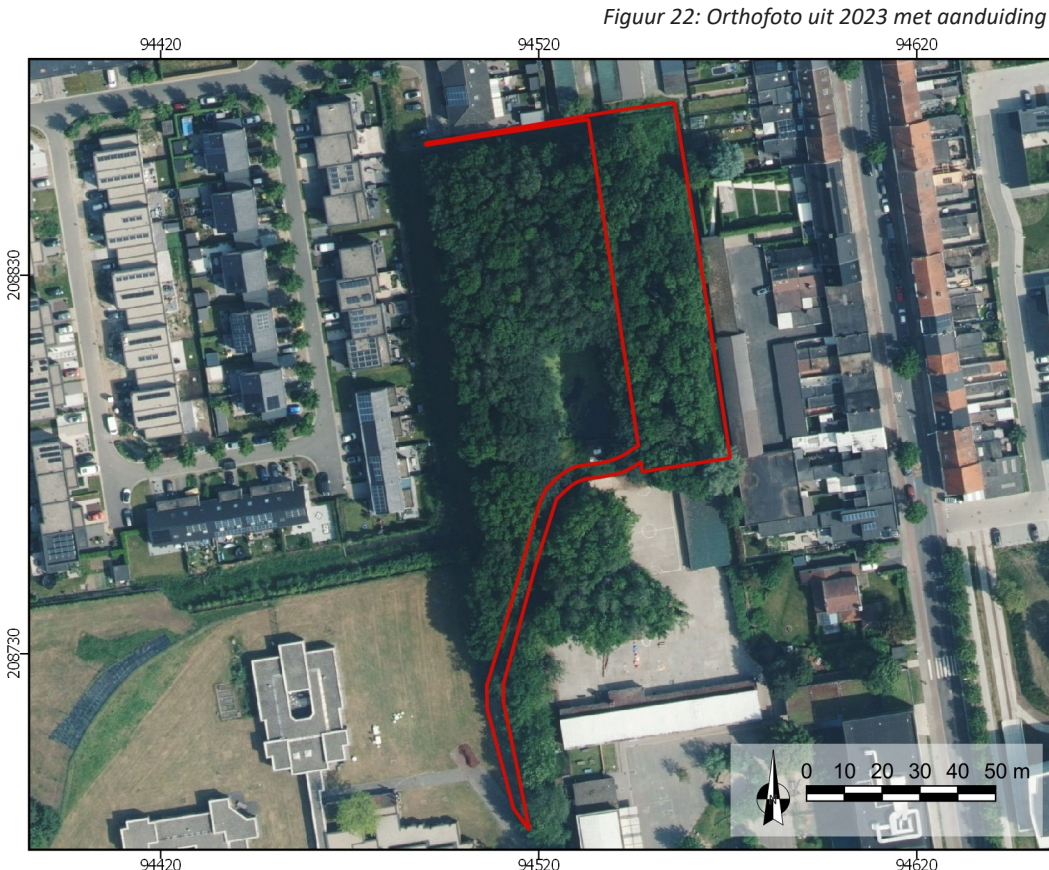
05/03/2026
Schaal 1/2.000
Digitaal aangemaakt
© Digitaal Vlaanderen

De Logi & Hoorne
ARCHEOLOGIE

Legende

Projectgebied

Figuur 21: Orthofoto uit 2012 met aanduiding van het plangebied (© Geopunt)

2024G247
Eeklo Sint-Jan
Orthofoto 2023

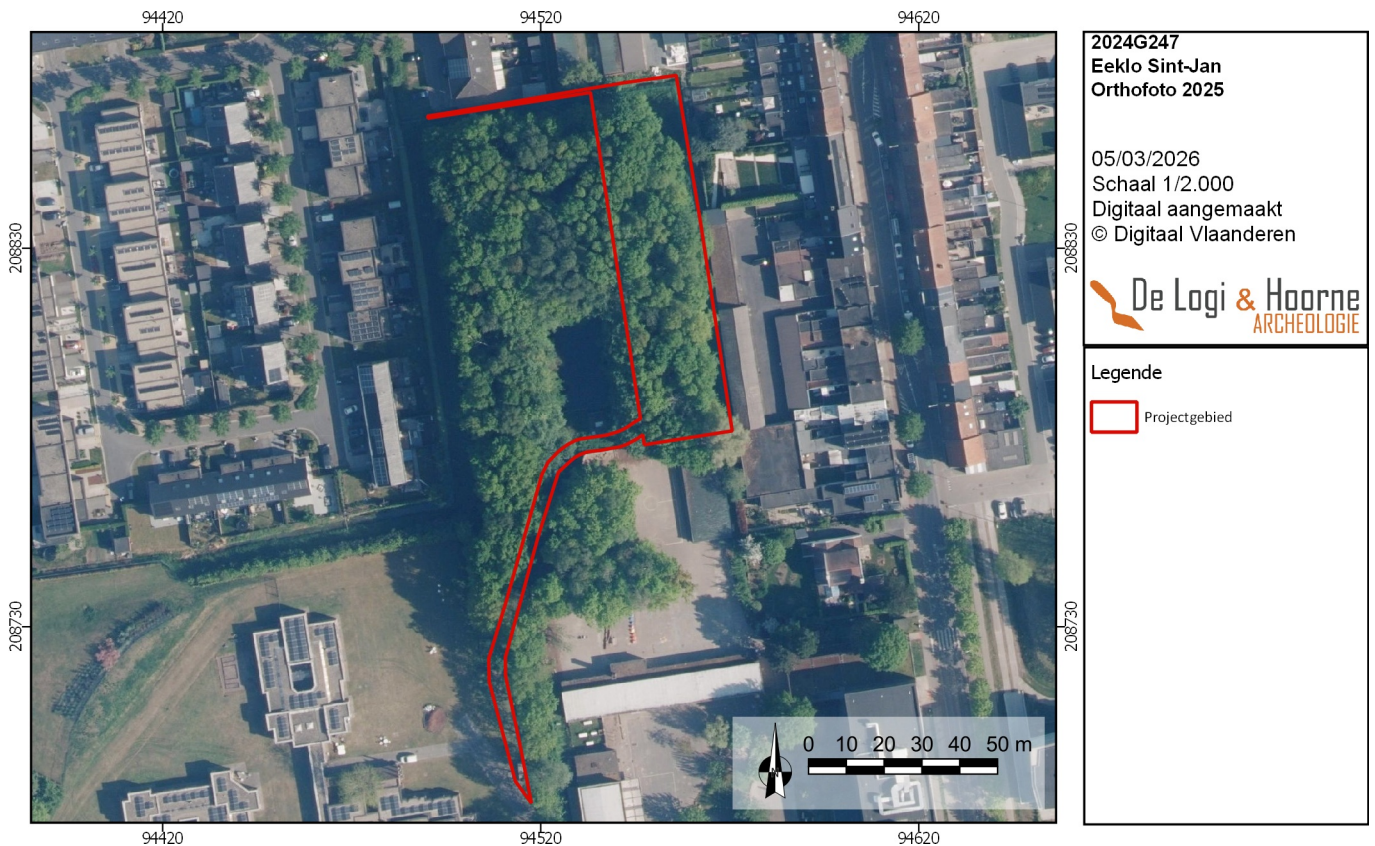
05/03/2026
Schaal 1/2.000
Digitaal aangemaakt
© Digitaal Vlaanderen

De Logi & Hoorne
ARCHEOLOGIE

Legende

Projectgebied

Figuur 22: Orthofoto uit 2023 met aanduiding van het plangebied (© Geopunt)

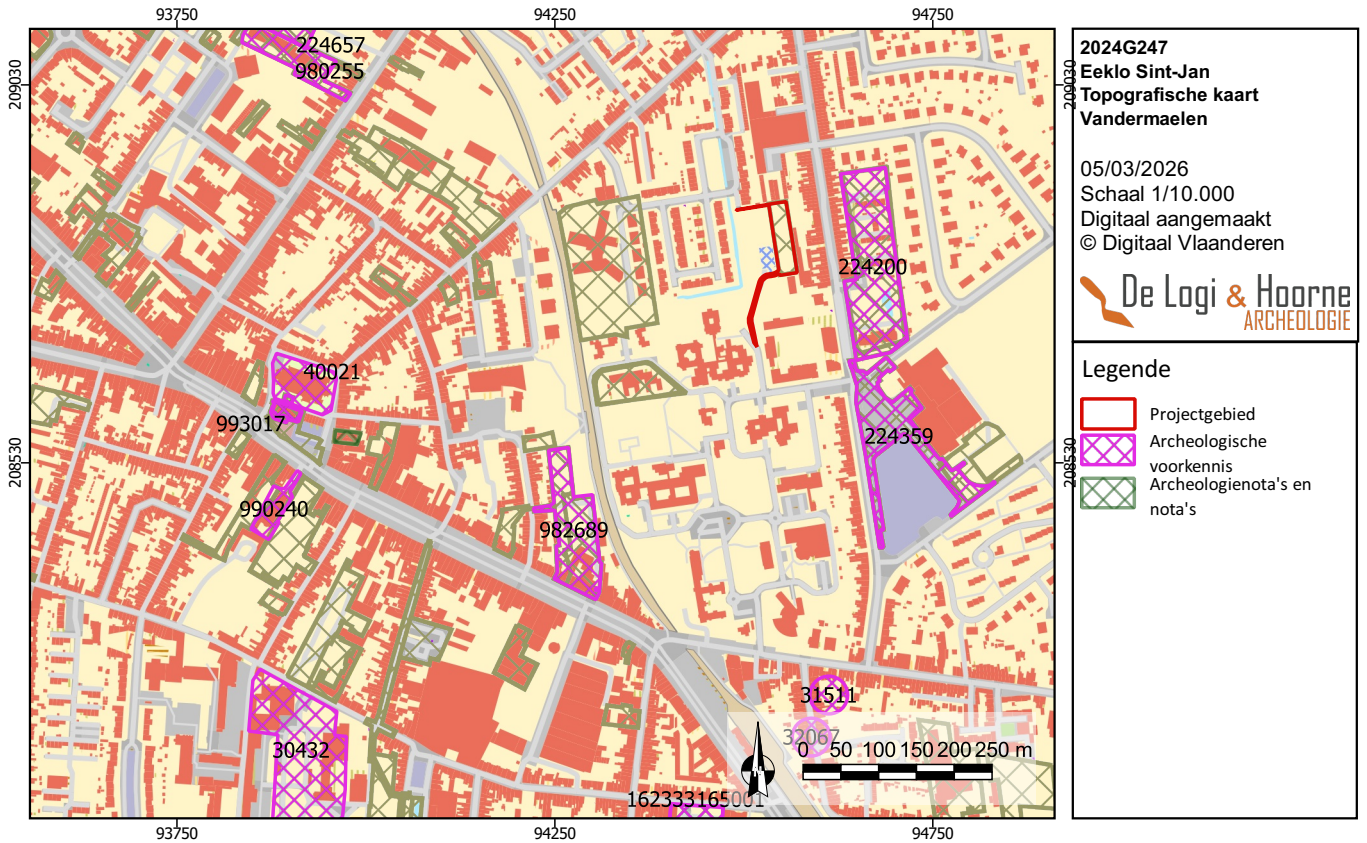
Figuur 23: Orthofoto uit 2023 met aanduiding van het plangebied (© Geopunt)

2.2.2. Archeologische voorkennis

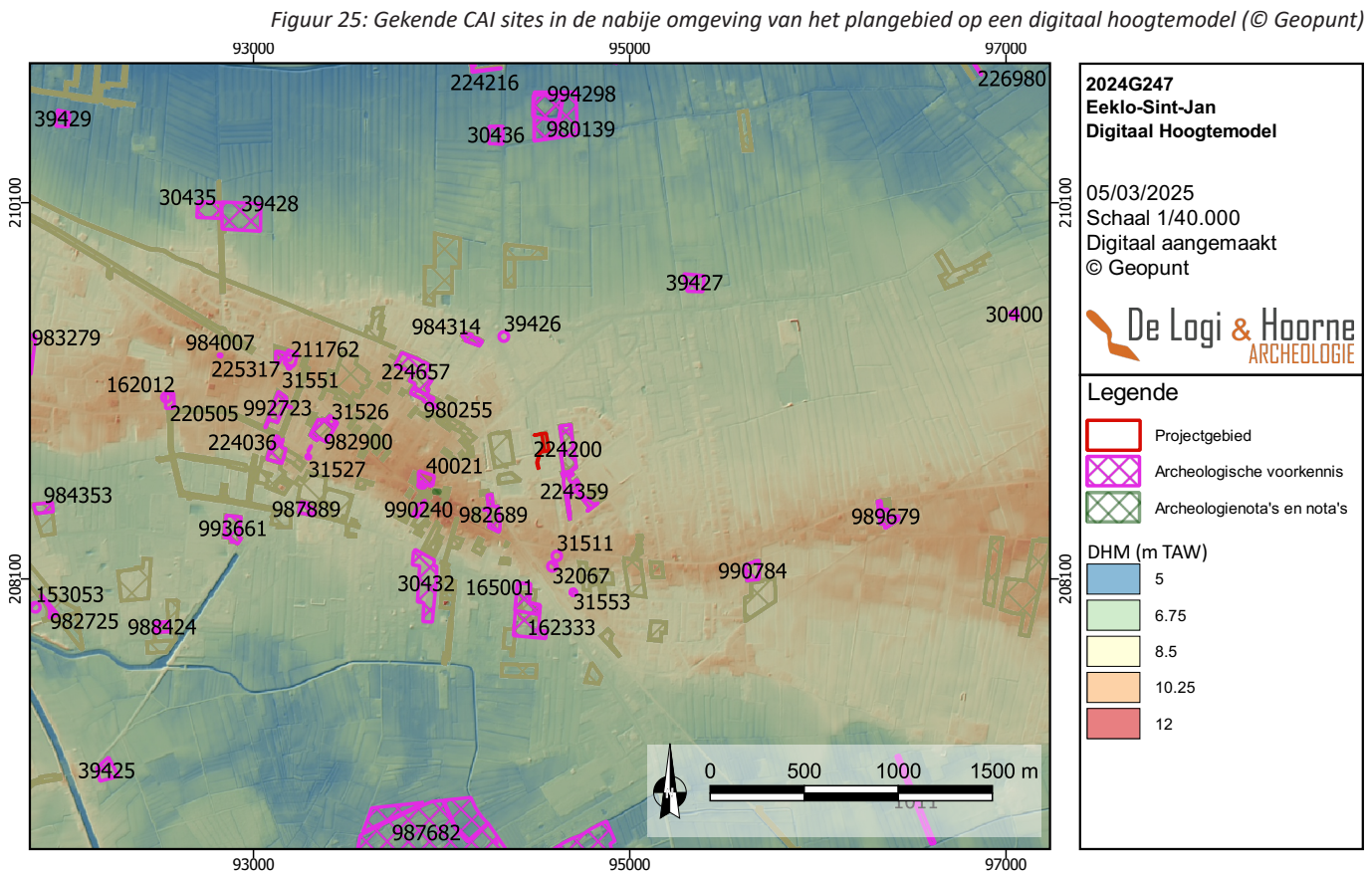
Binnen de grenzen van het plangebied werden tot op heden geen archeologische vaststellingen gedaan. In de nabije omgeving werden echter wel reeds archeologische sites aangetroffen en onderzocht.

Aan de overzijde van de Burgemeester Lionel Pussemierstraat, op zo'n 100m ten oosten van het plangebied, werd tijdens een proefsleuvenonderzoek als relevante sporen enkel een gracht uit de late middeleeuwen vastgesteld (CENTRALE ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, inventarisnummer 224200). Net ten zuiden ervan leverde een ander proefsleuvenonderzoek greppels en kuilen op uit de nieuwste tijd (CENTRAAL ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, inventarisnummer 224359). Op zo'n 480m ten zuidwesten, leverde een beperkt proefsleuvenonderzoek aan de Stationsstraat enkel recente verstoringen op (CENTRALE ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, inventarisnummer 982689).

Ook elders in de historische stadskern van Eeklo werden reeds archeologische vooronderzoeken uitgevoerd. Op zo'n 660m in westzuidwestelijke richting van bevindt zich de Sint-Vincentiuskerk. Volgens de bronnen zou hier reeds voor 1300 een kerk gebouwd zijn. De parochie wordt zelf pas voor het eerst vermeld in 1331, maar er zou mogelijk al een kerkje bestaan hebben voor 1200. De kerk werd meermaals verbouwd in de 15de en 16de eeuw. Bij de sloop in 1878 werden oudere funderingen aangetroffen die wezen op een voorloper of ontstaan van voor 1300. Hierbij ging het om een driebeukig gebouw met romaanse bogen. De bouw van de huidige kerk op dezelfde locatie werd afgerond in 1883 (RYSERHOVE 1971: 316; TONDAT 1992: 3-17; CENTRALE ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, inventarisnummer 40021). Net ten zuiden van de Sint-Vincentiuskerk ligt het stadhuis, vroeger aangeduid met *stedeuus*. Dit stadhuis werd waarschijnlijk kort na het verwerven van de stadkeure (1240) opgetrokken en kende in 1410-1411 een uitbreidingsfase. Tijdens de 16de eeuw werd het gebouw zwaar beschadigd door de godsdienstoorlogen. Het werd hersteld, maar in 1650 werd uiteindelijk op dezelfde plaats zelfs een nieuw stadhuis gebouwd, dat in de eerste helft van de 20ste eeuw gerestaureerd werd.

Figuur 24: Gekende CAI sites in de nabije omgeving van het plangebied op de kadasterkaart (© Geopunt)

Figuur 25: Gekende CAI sites in de nabije omgeving van het plangebied op een digitaal hoogtemodel (© Geopunt)

De gebouwen naast het stadhuis zouden een gevangenis en een gebouw van de burgerwacht zijn die werden afgebroken rond (PILLE 2003: 57-67; RYSERHOVE 1971: 310-395; TONDAT 1992: 3-17; TONDAT 1993: 174-179; TONDAT 2000: 53-55; CENTRALE ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, inventarisnummer 30430).

Aan de overzijde van de Markt bevond zich de voormalige Minderbroederskerk. In 1664 werd het eerste Franciscanen Minderbroedersklooster opgericht in Eeklo, op de plaats van het voormalige convent van de grauwezusters van Onze-Lieve-Vrouw Ten Doorn. Het werd echter afgeschaft in 1797 tijdens de Franse overheersing en het duurde vervolgens tot 1866 tot de Minderbroeders uit Gent terugkeerden naar Eeklo, en er een kapel oprichtten, nu recht tegenover de Markt (CENTRALE ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, inventarisnummer 990240). Op 950m in zuidelijke richting ligt het O.L.V. Ten Doorninstituut bestaande uit een kapel, klooster en scholencomplex. De stenen kapel gaat in oorsprong terug tot de 15de eeuw. In 1578 worden zowel het klooster als de kapel vernield. De huidige kapel dateert uit 1666 en kende tot in de 20ste eeuw meerdere verbouwingsfasen (RYSERHOVE 1971: 310-395; CENTRALE ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, inventarisnummer 30432).

Aan de Zuidmoerstraat, op zo'n 90m ten zuiden, werd in 2012 een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd. hierbij werden kuilen, grachten, greppels, paalsporen en spitsporen uit verschillende periodes — gaande van de prehistorie tot de recente tijd — aangetroffen (DE PUYDT & SMEETS 2012: 21; CENTRALE ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, inventarisnummer 162333). Een deel van het terrein werd in 2013 op basis van deze prospectie opgegraven. Er werden een eindschrabber op kling, een klingfragment en enkele afslagen in vuursteen gevonden. De grondsporen zijn greppels, kuilen en vergravingen uit de nieuwste tijd. De vermoede prehistorische sporen bleken eveneens tot de nieuwste tijd te behoren (CORNELIS *et al.* 2013: 28; CENTRALE ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, inventarisnummer 165001).

Ter hoogte van de Schietspoelstraat in Eeklo, op 700m ten noordwesten van het plangebied, werd tijdens een proefsleuvenonderzoek enkel een greppel uit de nieuwste tijd aangesneden (CENTRALE ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, inventarisnummer 224657). Op een aansluitend terrein langsheen Boelare werden enkel kuilen uit de nieuwste tijd opgemerkt (CENTRALE ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, inventarisnummer 980255). Ook op een nabijgelegen projectgebied aan Blommekens bleken enkel sporen en vondsten van bewoning en percelering uit de 19de eeuw aanwezig te zijn (CENTRALE ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, inventarisnummer 984314).

Rondom het projectgebied zijn ook verschillende vermeldingen gekend van molens die tussen de late middeleeuwen en nieuwe tijd te dateren zijn. Aan de huidige rotonde aan de Zandvleuge en Blommekens, op 600m ten noordnoordwesten van het plangebied, stond een houten windmolen, daterend uit het einde van de 18de eeuw (CENTRALE ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, inventarisnummer 39426). Ongeveer 1,2km ten westen van het plangebied, aan de kruising van de Molenstraat en de Eikelstraat, lag een molenwal met bijhorend huis — gekend als *Den Papegaai* — uit de 16de eeuw die in schriftelijke bronnen wordt vermeld (PILLE 2001: 2-11; CENTRALE ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, inventarisnummer 31526). Tijdens een proefsleuvenonderzoek werden uitbraaksporen van deze molen vastgesteld, alsook andere antropogene sporen uit de 20ste eeuw (CENTRALE ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, inventarisnummer 982900). Iets zuidelijker stond op de hoek van de Raverschootstraat, de Koning Albertstraat en de Tieltsesteenweg de Oliewindmolen. De oudste vermelding van deze structuur dateert uit 1636, maar mogelijk was deze nog ouder (PILLE 2001: 2-11; CENTRALE ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, inventarisnummer 31527). Ook aan de Raverschootstraat, op 1,4km ten westen van het plangebied, zijn tijdens een proefsleuvenonderzoek enkele kuilen uit de nieuwste tijd aangetroffen (CENTRALE ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, inventarisnummer 224036). Aan Moeie, op zo'n 1,3km ten westzuidwesten van het plangebied, toonde een proefsleuvenonderzoek aan dat de recente bebouwing een sterke verstoring had op het bodemarchief (Centrale Archeologische Inventaris, inventarisnummer 987889). Ter hoogte van Raverschootstraat 6, zo'n 1,25km ten westen van het plangebied, werd tevens de oudste archeologische vondst binnen de stadskern van Eeklo gedaan. Hier werd een gepolijste bijl uit het neolithicum aangetroffen (TONDAT 1974: 5; CENTRALE ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, inventarisnummer 31600).

Maar ook aan de Hospitaalstraat, ongeveer 630m ten zuidoosten van het plangebied, werden bij graafwerken in een tuin in 1946 vondsten gedaan: Romeinse munten en twee groene flesjes gevonden. De vondsten zouden in de 3de eeuw dateren (TONDAT 1974: 35; CENTRALE ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, inventarisnummer 32067). In 1260 werd hier, aan de Hospitaalstraat, een passantenhuis — een hospitaal waar pelgrims en reizigers onderdak konden vinden — opgericht. Dit gebouw was zeker nog aanwezig in de 15de eeuw, wanneer het in de bronnen vermeld wordt. Na een brand in het midden van de 16de eeuw werd het hospitaal heropgebouwd. In 1787 werd besloten het hospitaal te sluiten. De laatste restanten van de gebouwen werden in 1902 gesloopt (DE SMET 1980; CENTRALE ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, inventarisnummer 31511).

Op de kruising van de Lekestraat en de Schaperijstraat in Eeklo, op 800m ten zuiden van het plangebied, zou in de 16de eeuw een molen gestaan hebben (PILLE 2001: 2-11; CENTRALE ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, inventarisnummer 31553). Ook bij het kruispunt van de Molenstraat met de Heilig Grafstraat op ongeveer 1,4km ten westnoordwesten van het plangebied, stonden verschillende molens. Enkele van deze molens zijn bij naam gekend zoals de Westmolen en '*Stampcot de Keyserinne*'. De Westmolen of Hoge Molen was zeker in de 16de eeuw in gebruik maar werd verwoest gedurende de godsdienstoorlogen. In het begin van de 17de eeuw is deze wel opnieuw opgebouwd (PILLE 2001: 2-11; CENTRALE ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, inventarisnummer 31552). De '*Stampcot de Keyserinne*' molen dateerde al uit de 15de eeuw, mogelijk zelfs vroeger, maar werd ook in de 16de eeuw volledig verwoest (PILLE 2001: 2-11; CENTRALE ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, inventarisnummer 31551). Archeologisch proefsleuvenonderzoek op deze percelen leverde geen sporen van de molens of daaraan gerelateerde activiteiten op, enkel recente zandwinningskuilen werden vastgesteld (VANOVERBEKE & KREKELBERGH 2015; CENTRALE ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, inventarisnummer 211762).

Op 1,7km ten noorden van het plangebied bevindt zich het provinciaal domein De Huysmanshoeve. Deze site met walgracht, vroeger gekend als het Groot Goed, gaat in oorsprong terug tot de 13de eeuw. Aan het poortgebouw gebeurde in 2012 een archeologisch onderzoek. Hieruit bleek de eerste poortdoorgang tussen 1253 en 1270 te dateren. Eind 13de eeuw werd de constructie uitgebreid tot een echt gebouw waaraan in de 14de en 15de eeuw nog diverse uitbreidingen werden toegevoegd. Aan het einde van de 16de eeuw werden een aantal herstellingen uitgevoerd. In 1612 werd tenslotte nog een traptoren aan het gebouw toegevoegd (VERDONCK & DECEUNINCK 2012; CENTRALE ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, inventarisnummer 32066). Ongeveer 200m ten westen van de Huysmanshoeve bevond zich vroeger het zogenaamde Bakhuis. Het was een hoeve die samen met het Groot Goed of de Huysmanshoeve behoorde tot het Rijke Gasthuis en later het OCMW van Gent. Het zou eveneens teruggaan tot de 13de eeuw (RYSERHOVE 1971: 310-395; CENTRALE ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, inventarisnummer 30436). Tenslotte kan ook nog een site met walgracht vermeld worden die op de kaart van Ferraris is afgebeeld op de hoek van de Vrombautstraat en de Kruiskenstraat (CENTRALE ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, inventarisnummer 39427). Ongeveer 2km ten noordwesten van het plangebied bevonden zich ook de site met walgracht genaamd het Sint-Jansgoed en de hoeve Goed ten Moere. Ze hebben hun oorsprong in de late middeleeuwen (13de eeuw) wanneer ze zijn opgericht door de broeders van het Sint-Janshospitaal van Brugge. De naam van het Goed ten Moere zou verwijzen naar turfhandel of -ontginning (CENTRALE ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, inventarisnummers 39428 & 30435).

De archeologische voorkennis in de nabije omgeving groeide de laatste jaren door de uitvoering van verschillende terreinonderzoeken. Deze leverde echter voornamelijk postmiddeleeuwse sporen en verstoringen op. De vroege stadsontwikkeling, of eventuele oudere periodes, blijven grotendeels onbekend buiten het historische bronmateriaal. Het huidige plangebied ligt net ten oosten van het stadscentrum dat teruggaat tot de 13de eeuw, maar waar ook al vroegere bewoning kan bestaan hebben.

2.3. Datering en interpretatie van het onderzochte gebied

Het plangebied bevindt zich net ten oosten van de historische stadskern van Eeklo, een plaats waarvan de oorsprong mogelijk wel terug gaat tot de vroege middeleeuwen. Hiervoor zijn er echter — op de toponymie van de plaatsnaam na — tot op heden geen bewijzen voor aangetroffen, ondanks ondertussen toch al wat archeologisch onderzoek is uitgevoerd binnen de archeologische zone. Er zijn pas gegevens over de bewoning bekend vanaf de 12de eeuw. De plaats verkreeg de stadskeure in 1240 en de structuur van het stadscentrum ontwikkelde zich verder vanaf het midden van de 13de eeuw, met als belangrijkste elementen de Markt, het Kerkplein, de kerk, het stadhuis en de hoofdwegen.

De gunstige ligging van het projectgebied op de noordelijke flank van een zandrug laat vermoeden dat deze percelen gedurende de hele geschiedenis een aantrekkelijk gebied geweest zijn voor de mens. In het verleden werden reeds meermaals archeologische sporen op en aan de voet van dergelijke heuvelflanken geattesteerd. In de nabije omgeving van het plangebied zijn tevens archeologische sporen aangetroffen op gelijkaardige topografische liggingen. Dit alles brengt met zich mee dat het projectgebied potentieel archeologische informatie kan bevatten.

Door het voormalige landgebruik lijkt de bewaringskans van potentieel erfgoed in de bodem echter laag. Het plangebied lijkt op basis van het geraadpleegde kaartmateriaal, de foto's en de literatuur vanaf het midden van de 18de eeuw tot 1971 in gebruik geweest te zijn als weide- en/of akkerland. Sinds 1989 vonden echter antropogene ingrepen plaats met onder meer lineaire structuren (rijwegen?) en op het digitaal hoogtemodel valt een afgraving te zien. Het terrein werd ook volledig bebost.

2.4. Verwachting ten aanzien van archeologisch erfgoed

De informatie verzameld met de bureaustudie wijst voor het plangebied op een laag archeologisch potentieel. Indien daadwerkelijk archeologische relicten in de bodem aanwezig zijn wordt hier — op basis van de vroegere en hedendaagse ligging van het terrein en het gekend historisch bodemgebruik — geen site met complexe verticale stratigrafie verwacht. De historische en archeologische voorkennis toont aan dat er een matige kans bestaat op de aanwezigheid van nederzettingssporen en sporen van landindeling, alsook vondsten, uit de steentijd tot de nieuwste tijd op het plangebied. Uit de combinatie van de geologische en aardkundige gegevens, en de kennis over het historisch bodemgebruik van het plangebied blijkt de kans op een goede bewaring van het archeologisch bodemarchief echter klein.

Het projectgebied kent een interessante landschappelijke ligging voor bewoning in het verleden, maar heeft een natte bodem. Het terrein is daarbij volledig en dicht bebost op heden. In het recente verleden vonden echter ook andere versturende ingrepen plaats waaronder het uitgraven van lineaire structuren en een algemene afgraving van het terrein, waarvan het niveau duidelijk lager ligt dan de omliggende gronden op het digitaal hoogtemodel. Hierdoor is de bewaringskans van eventueel archeologisch erfgoed in de bodem laag. Het is daarbij weinig waarschijnlijk dat eventueel bewaarde sporen, structuren en vondsten in hun relevante context onderzocht zouden kunnen worden, gezien de relatief beperkte bedreigde oppervlakte (1580m²).

2.5. Antwoorden op de onderzoeksvragen

Op basis van het bureauonderzoek kunnen de onderzoeksvragen als volgt beantwoord worden:

- *Wat is de landschappelijke ligging van het plangebied en welke invloed heeft dit op het archeologisch potentieel van het terrein?*

Het plangebied bevindt zich op de noordelijke flank van een dekzandrug, een interessante ligging voor bewoning in het verleden. Het terrein heeft echter een matig natte zandbodem, wat het archeologisch potentieel verlaagd.

- *Welke evolutie kende het landgebruik en welke invloed heeft dit gebruik op de bewaring van het potentieel aanwezige archeologisch erfgoed?*

De topografie lijkt daarbij ook reeds antropogeen verstoord te zijn in het recente verleden door de uitgraving van lineaire structuren en een algemene afgraving van het terrein, maar ook de dichte bebossing die op heden aanwezig is. De bewaringskans van potentieel erfgoed in de bodem is hierdoor laag.

- *Zijn er indicaties voor de aanwezigheid van één of meerdere archeologische sites? Wat is de aard, datering en bewaring? Bestaat hierover voldoende zekerheid?*

Binnen het plangebied zijn nog geen indicaties voor een relevante archeologische site gekend. De historische en archeologische voorkennis wijst op een matige kans op de potentiële aanwezigheid van sporen en vondsten uit de steentijd tot de nieuwste tijd. Op basis van het is de kans op een goede bewaring van eventueel aanwezig erfgoed in de bodem echter laag binnen het plangebied.

- *Wat is het archeologisch potentieel van het projectgebied?*

Op basis van het uitgevoerde bureauonderzoek kent het plangebied een laag archeologisch potentieel.

- *Wat is het wetenschappelijk kennispotentieel van een eventueel aanwezige archeologische site op lokaal, regionaal en op Vlaams niveau?*

Een eventueel aanwezige archeologische vindplaats binnen het projectgebied kan waardevolle informatie bevatten over de beperkt gedocumenteerde archeologische kennis van Eeklo. Afhankelijk van de daadwerkelijk aanwezige relictten kan het bodemarchief ook kennis met betekenis op regionaal en Vlaams niveau bezitten.

- *Welke impact hebben de geplande werken op het archeologisch bodemarchief?*

De geplande werken omvatten de bouw van een nieuw schoolgebouw, alsook de aanleg van nieuwe nutsvoorziening, een brandweg, riolering en omgevingsaanleg. In combinatie met het bijhorende werfverkeer vormen deze geplande ingrepen een bedreiging voor eventueel aanwezig bodemerfgoed op in totaal zo'n 1880m² en tot variërende dieptes (0,35-3,5m diepte).

Op basis van de resultaten van het bureauonderzoek kunnen alle onderzoeksvragen met voldoende zekerheid beantwoord worden. Het is duidelijk dat binnen het plangebied geen goed bewaarde, wetenschappelijk waardevolle archeologische vindplaats aanwezig kan zijn. Het projectgebied kent een interessante landschappelijke ligging voor bewoning in het verleden, maar heeft een natte bodem. Het terrein is daarbij volledig en dicht bebost op heden. In het recente verleden vonden echter ook andere versturende ingrepen plaats waaronder het uitgraven van lineaire structuren, en een algemene afgraving van het terrein, waarvan het niveau duidelijk lager ligt dan de omliggende gronden. De geplande ingrepen hebben slechts betrekking op een relatief kleine oppervlakte (1580m²). Bijgevolg is het weinig waarschijnlijk dat deze geplande werken schade zullen toebrengen aan een goed bewaarde, relevante archeologische site. Bijkomende fases van archeologisch vooronderzoek zijn niet nodig om de archeologische waarde van het bodemarchief vast te stellen. Er kan een correct programma van maatregelen worden opgemaakt.

3. Synthese

De initiatiefnemer wenst een terrein van 2239,3m² aan de Burgemeester Lionel Pussemierstraat in Eeklo te ontwikkelen. De geplande werken omvatten de bouw van een nieuw schoolgebouw, alsook de aanleg van nieuwe nutsvoorziening, een brandweg, riolering en omgevingsaanleg. In combinatie met het bijhorende werfverkeer vormen deze geplande ingrepen een bedreiging voor eventueel aanwezig bodemerfgoed op in totaal zo'n 1880m² en tot variërende dieptes (0,35-3,5m diepte).

Het plangebied bevindt zich op een landschappelijke interessante locatie voor bewoning in het verleden, op de noordelijke flank van een zandrug en bleef in gebruik als landbouwgrond tot 1971. De historische en archeologische voorkennis wijzen op de potentiële aanwezigheid van sporen en vondsten uit de steentijd tot de nieuwste tijd. Het terrein werd sindsdien echter sterk antropogeen verstoord door een uitgraving van lineaire structuren, en een algemene afgraving van het terrein, alsook de dichte bebossing die op heden aanwezig is.

Aangezien de geplande werken slechts betrekking hebben op een beperkte oppervlakte, en de bewaringskans van potentieel erfgoed in de bodem laag is, worden bijkomende archeologische vooronderzoeken op het terrein als niet nodig of nuttig geacht.

HOOFDSTUK 2: BIBLIOGRAFIE

ANTROP M., 2002. *Traditionele landschappen van het Vlaamse Gewest, Versie 6.1*, opgemaakt door de Vakgroep Geografie van de UGent.

BORREMANS M., 2015. *Geologie van Vlaanderen*, Gent.

CORNELIS L., VAN REMOORTER O. & WOLTINGE I., 2013. *Archeologische opgraving Eeklo, Zuidmoerstraat*, Baac Vlaanderen Rapport 47, Drogenen.

DEBRABANDERE F., DE VOS M., MENNEN V., RYCKEBOER H. & VAN OSTA W., 2010. *De Vlaamse gemeentenamen. Verklarend woordenboek*, Brussel.

DE MOOR G. & HEYSE I., 1994. *Geomorfologische Kaart, Kaartblad Lokeren*, Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

DE POTTER F. & BROECKAERT J., 1973. *Geschiedenis van de Gemeenten der provincie Oost-Vlaanderen, Arrondissement Eeklo*, Gent.

DE PUYDT M. & SMEETS M., 2012. *Het archeologisch vooronderzoek aan de Zuidmoerstraat te Eeklo*, Studiebureau Archeologie Archo-Rapport 116.

DE SCHRIJVER X.P., 1993. Het stadhuis van Eeklo. *De Eeklose Dobbegelbakkene 2*: 14-15.

De Vos A., 1971. Eeklo: van natuurlandschap tot stratennet. *Appeltjes van het meetjesland 22*: 6-88.

DE VOS A., STOCKMAN L., VAN DE WOESTIJNE P. & DEVOS M., 1994. *Meetjeslandse toponiemen tot 1600. 4: De keuren van Eeklo-Lembeke en Kaprijke. 1: Eeklo*.

JACOBS P., 2015. Het midden-Eoceen en laat-Eoceen. In: Borremans M., 2015. *Geologie van Vlaanderen*, Gent.

LAMPAERT L., 1967-1973. *De Geschiedenis van Eeklo*, Eeklo.

PILLE F., 2001. Ondergang en wederopbouw van de Eeklose molens (1580-1650). *De Eeklose Dobbegelbakkene 10*, 1: 2-11.

PILLE F., 2003. Zes eeuwen stadhuis, 1. De 15de en 16de eeuw. *De Eeklose Dobbegelbakkene 12*: 57-68.

POLFLIET B., VAN ESBROECK T. & DE DECKER S., 2018. *Lionel Pussemierplein (Eeklo, Oost-Vlaanderen). Vooronderzoek met ingreep in de bodem (fase 1). Verslag van resultaten proefsleuvenonderzoek*, Sint-Michiels-Brugge.

RYSERHOVE A., 1971. Oud Eeklo. *Appeltjes van het Meetjesland 22*: 310-395.

TONDAT R., 1992. De oude kerk van de stad Eeklo. *De Eeklose Dobbegelbakkene 1*: 3-17.

TONDAT R., 1993. De Groot Goed hoeve Huysmans. *De Eeklose Dobbegelbakkene 2*: 11-13.

VAN DE BOUCHAUTE C., 1982. *De Sint-Vincentiuskerk te Eeklo*, Eeklo.

VANHERCKE J. 2018. *Burgemeester Lionel Pussemierstraat (Eeklo, Oost-Vlaanderen) Projectcode: 2018J301 Oktober 2018. Nota vooronderzoek met ingreep in de bodem (fase 1) deel 1: resultaten van het vooronderzoek met ingreep in de bodem*, Sint-Michiels-Brugge.

VAN HOECKE R., 1995-1998. De annalen van Ten Doorn (1-13). *De Eeklose Dobbegelbakkene 4 tot 7*.

VANOVERBEKE R. & KREKELBERGH N., 2015. *Archeologische prospectie met ingreep in de bodem. Eeklo, Molenstraat*. BAAC Vlaanderen rapport 123, Gent.

VAN RANST E. & SYS C., 2000. *Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen (Schaal 1:20 000)*. UGent.

VERDONCK A. & DECEUNINCK M., 2012. Het middeleeuwse poortgebouw van de Huysmanshoeve te Eeklo: de ontrafeling van een unieke bouwgeschiedenis (Oost-Vlaanderen). *Archaeologia Mediaevalis* 35: 236-239.

Geraadpleegde websites:

<https://cai.onroerendergoed.be/> (geraadpleegd op 01/08/2024)

(De Centrale Archeologische Inventaris is een inventaris van tot nog toe gekende archeologische vindplaatsen. Vanwege het specifieke karakter van het archeologisch erfgoed dat voor ons verborgen zit in de ondergrond, is het onmogelijk om op basis van de Centrale Archeologische Inventaris met zekerheid uitspraken te doen over de aan- of afwezigheid van archeologische sporen. De aan- of afwezigheid van archeologische sporen dient met verder archeologisch onderzoek vastgesteld te worden.)

<https://dov.vlaanderen.be/dovweb/html/index.html> (geraadpleegd op 01/08/2024)

<https://geo.onroerendergoed.be/> (geraadpleegd op 01/08/2024)

<http://www.geopunt.be> (geraadpleegd op 01/08/2024)

<https://inventaris.onroerendergoed.be/> (geraadpleegd op 01/08/2024)

GROEP PHILIPPUS NERI GEESTELIJKE GEZONDHEIDSZORG MEETJESLAND, 2021. *Historiek Sint-Jan*. Geraadpleegd via <https://gpn-ggz-meetjesland.gpn.be/nl/onze-huizen/sint-jan-psychiatrisch-ziekenhuis/historiek-sint-jan> op 11/06/2021 14:20